STOMIFORENINGEN COPA - STIFTET 1951

November/December
Copa-blad 6/98

I dette nummer bl.a.:

'Mit i Livet' besøgte Ebeltoft Rådhus

.....se side 4.

Mænd får også kræft

LEDER

Af: Arne Nielsen, landsformand

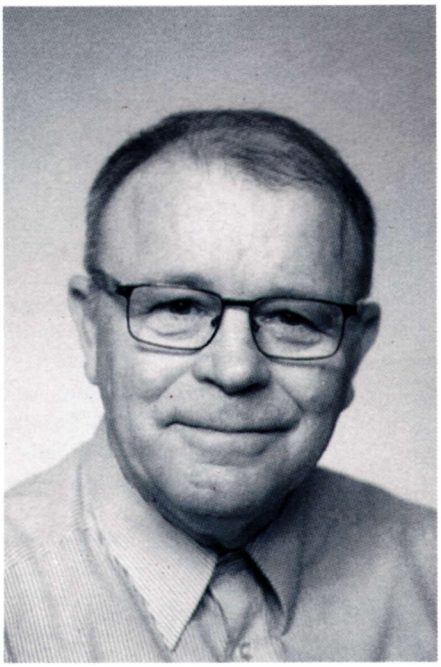

73000 mænd i Danmark lever med diagnosen kræft - *„Europa mod kræft"* sætter fokus på mænd og kræft. Hver tredie dansker får kræft. Det er barske kendsgerninger, men kræft kan behandles. Behandlingen afhænger dog af kræfttypen og af det tidspunkt, kræftknuden bliver opdaget på.
Mænd kommer ofte for sent til læge. Derfor sætter Den Europæiske Union, Sundhedsstyrelsen og Kræftens Bekæmpelse fokus på nogle symptomer på kræft, der bør få mænd til at søge læge.
Kampagnen blev indledt mandag den 5.oktober 1998 med en kort præsentation i „Morgen TV", hvor læge i Kræftens Bekæmpelse, Inge Haunstrup Clemmensen, og undertegnede kort orienterede om starten på kampagnen.
Dette blev fulgt op nogle timer senere ved et pressemøde i Europa Kommissionens Repræsentation i Danmark, hvor også sundhedsminister Carsten Koch og formand for Kræftens Bekæmpelse N.C.Gøtrik var til stede.
I alle europæiske lande bekræfter lægerne, at mænd er mindre tilbøjelige til at gøre noget for selv at opdage eller forebygge kræft, end kvinderne er. Der er også betydelige forskelle på, hvilke typer kræft mændene i de forskellige lande er villige til at spørge deres læge om.
96% af de danske læger fortalte, at de aldrig var blevet spurgt om prostatakræft. Til sammenligning blev 61,3% af lægerne i Italien hyppigt spurgt om netop denne kræfttype.
Så længe en kræftknude er helt lille, vil den sjældent give symptomer. Men når den begynder at vokse, kan der opstå smerter, fordi knuden kan trykke på et eller andet organ eller nerve eller stoppe for en naturlig passage, f.eks. i tyktarmen eller urinvejene, og dermed give ændret afføring, opkastninger eller vandladningsgener.
Sundhedsstyrelsen og Kræftens Bekæmpelse har udgivet en pjece med oplysninger om forskellige advarselssignaler som bør få dig til at reagere. Den findes på apotekerne, bibliotekerne og benzintankstationer.
Har du et vedvarende symptom - så gør noget!

Da dette er sidste nummer af Copa-bladet i år, vil jeg ønske alle stomiopererede og pårørende en rigtig glædelig jul samt et godt nytår. ■

MEDDELELSER

Nyt fra Litauen

Den 8. oktober modtog jeg fra Zilvinas Saladzinskas i Litauen et brev med en glædelig nyhed. Det var en information om, at den første lille bog om stomi (på litauisk) var blevet færdig. Den er fortrinsvis for colostomiopererede. Nærmere omtale kommer i COPA-blad nr. 1/99.

P.v.a. Zilvinas Saladzinskas,
Henning Granslev,
vicelandsformand

Deadline - indlæg Copa-bladet

Materiale til Copa-bladene har deadline den 10. i lige måneder. Materiale indleveret senere, kan ikke garanteres optagelse i førstkommende nummer. Redaktionen vil gerne gøre opmærksom på, at post med artikler/m.m. absolut også modtages *inden* deadline.
Da Glumsø Bogtrykkeri har lukket mellem jul og nytår skal Copa-blad 1/99 ligge færdigmonteret inden jul. Deadline - 10. december - bliver vi derfor nødt til *ekstra skarpt* at fastholde. Allerede nu kan det siges: Materiale modtaget efter den 10. december kommer ikke med i januar nummeret. *o.v.*

COPA-kalender 1999

Dette Copa-blad er vedlagt en COPA-kalender 1999. Med denne vil COPA gerne ønske dig godt nytår.

Stomiforeningen COPA
Sekretariatsleder: Britta Mogensen.
Sekretariatet
Odinsvej 5, 4100 Ringsted
Tlf.: 57 67 35 25 Fax:: 57 67 35 15
Træffes mandag, tirsdag, torsdag og fredag: 10.00 - 14.00;
onsdag: 16.00 - 18.00.
Foreningens gironummer: 7 09 03 31.

Landsformand:
Arne Nielsen
Rudesvej 20
7500 Holstebro
Tlf.: 96 10 20 19; mobiltlf.: 21 26 67 19.
Fax: 96 10 25 19.
Vicelandsformand:
Henning Granslev
Bavnegårdsvej 110, Kolt
8361 Hasselager
Tlf.: 86 28 11 24 (bedst 14.00-18.00)
Lokalformænd og -grupper:
Se bagsiden.

Medlemsbladet COPA
COPA-medlemsblad udkommer 6 gange om året, d. 10. i ulige måneder. Næste blad udkommer 10. januar; omdeles i uge 2.
Oplag: 5000 stk.
Tryk: Glumsø Bogtrykkeri A/S.
Ansvarshavende redaktør:
Cand.scient. Ole Vestergaard,
Postboks 38, 4100 Ringsted,
fax: 57 67 67 01.

Læserbreve, indlæg og artikler:
Manuskripter skal sendes til sekretariatet. Sidste frist for indlevering til næste nummer er 10/12-1998. COPA behøver ikke nødvendigvis dele meninger bragt i bladet.
Eftertryk tilladt med kildeangivelse, efter indhentet skriftlig tilladelse hos COPA's sekretariat.
Illustrationsannoncer:
Tilsagn: 1 måned før bladet udkommer. Film mv. skal sendes til sekretariatet. Materialefrist og annulleringsfrist normalt 21 dage før udgivelsen. Materiale til næste nummer skal dog på grund af jul/nytår være Copa-bladet i hænde senest: 17/12. Nærmere oplysninger: Sekretariatet og redaktøren.
Indstik:
Med forbehold. Kun i kuverterede blade. Nærmere oplysninger om tidsfrister mv.: Redaktøren.

ISSN 0901 - 3849

Foreningens formål:

Vedtægternes § 4:

Foreningens formål er at varetage interesser for stomi- og reservoiropererede samt personer med sygdomme, der kan føre til anlæggelse af stomi/reservoir.

Stk. 2. Dette søges gennemført ved:
- at udøve oplysende, rådgivende og opsøgende virksomhed.
- at virke som medlemmernes talerør over for myndighederne.
- at hjælpe hinanden med råd og vejledning og i særlige tilfælde at yde støtte i form af et humørlegat.
- at udgive et medlemsblad, COPA.

Copa-bladet 6/1998 (november/december). [Fra første 'Co-Pa' i 1962: nr. 149].

Indhold:

Mænd får også kræft *(Arne Nielsen)* ... 2
En COPA-weekend med højt humør *(Henning Granslev & Sven Kjærsgaard Jensen)* ... 4
En stomi under grønlandske forhold *(Ella Skifte)* ... 10
Hvor mange er vi?- IOA Osteomy report 1997 *(Arne Nielsen)* ... 12
Bistandsloven er afskaffet; ny bog - 'På pension og efterløn' *(Ole Vestergaard)* ... 13
Kan en mand med træben skjule sit tilfælde? *(Britta Mogensen & Ole Vestergaard)* ... 14
Læserne skriver ... 12
Musikaften - hvorfor så få deltagere? *(Svend Åge Jakobsen)* ... 16
Stærk og klæbrig udflåd *(Egon Kjeldgaard)* ... 16
Et godt råd *(A. Jytte Holdt)* ... 16
Hyggelige dage *(Dorthe Teglbjærg)* ... 4
Midt i Livet weekend *(Flemming og A. Holdt)* ... 5
Nyt gåpåmod og livsglæde *(Helga Domino)* ... 6
Midt i Livet sang *(Helga Domino)* ... 7
COPA-personlige ... 17
Nyt fra lokalforeningerne ... 18
Produktinformation ... 28
Mødekalender ... 30

Copa-bladet udkommer den 10. hver anden måned (ulige måneder). Bliver omdelt af PostDanmark over 3 hverdage. Dette Copa-blad omdeles i uge 46.

Rådgivning

Århus:
Åbent anden onsdag i hver måned mellem kl. 16.00 - 19.00
(Dog ikke juli).
Sted:
Langenæs Allé 21, 8000 Århus.
Tlf.: 86 14 02 33.
Aftale om tid til en samtale kan ske i åbningstiden.
Udenfor åbningstiden:
Tlf.: 86 28 11 24 el. 86 42 69 79.

København:
Åbent første onsdag i hver måned mellem kl. 13.30 - 15.30.
Sted:
Strandboulevarden 55,2100 Kbh.Ø.
Tlf.: 35 25 77 00.
(Aftale om tid til en samtale mellem kl. 09.00 - 16.00).

Helsingør:
Åbent anden onsdag i hver måned mellem kl. 17.00 - 19.00.
Sted: Sygehuset Øresund, plan 2, afd. 23, Esrumvej 145, Helsingør.
Forespørgsler uden for åbningstid:
Tlf.: 42 22 06 16 eller 48 29 23 32.

Liste over stomiambulatorier findes i Copa-blade med lige numre: Se side 30 og 31.

Læserbrev

Hyggelige dage

Det er tredie gang COPA arrangerer 'Midt i Livet Weekend'. Denne gang i Ebeltoft. Det er også tredie gang jeg og min mand Palle deltager, og som de to tidligere gange var det nogle hyggelige og sjove dage, vi oplevede.

Fredag var der dejlig aftensmad, derefter et indlæg om bodyimage. Det er noget om, hvordan ser vi ud, hvordan vi opfatter os selv o.s.v. På et tidspunkt spurgte foredragsholderen, hvordan vi ville ha´det med at gå gennem gågaden kun iført bikini. -*"Det ville a ha´det rigtig skidt med"*, lød det fra Niels fra Thyholm.

Det var svært at holde op med at grine efter den bemærkning, det lykkedes dog, og foredraget blev færdiggjort under nogenlunde ro og orden.

Det viste sig for øvrigt senere, at Niels slet ikke havde det så skidt med at gå i bikini. I hvert fald mødte han, lørdag aften til natmaden, op i den bikini, nogle deltagere havde købt til ham om formiddagen. Jeg synes, han så rigtig godt ud, og han passede den fint, selv om den kun var str. 36 - og Niels jo ikke ligefrem er nogen letvægter. Niels frarådede dog andre mænd at gå i dametøj, det strammer og stemmen kommer op i alt for højt et leje.

Lørdag aften var der flot festmiddag og derefter dans. Vi mødtes på terrassen hos søde Ingeborg og Niels for at varme lidt op. Det var hyggeligt og sjovt. Om aftenen dansede Niels og jeg twist, det var vi bare gode til.

Det var endnu engang en rigtig go' weekend, hvor vi genså venner fra sidste år, og hvor vi mødte nye venner. Jeg håber at vi alle ses igen til næste år *(forkortet, red.)*.

Dorthe Teglbjærg

Knud Fauerby ser på en - her i læserbrevene og i referatet - meget omtalt bikini.

En COPA- weekend

'Midt i Livet Weekend',

REFERAT

Af Henning Granslev og Sven Kjærsgaard Jensen

I år havde vi valgt Ebeltoft Parkhotel til 'Midt i Livet Weekend'. Men p.g.a. den store tilslutning hertil, var der lidt praktiske problemer der skulle løses.
Der var reserveret til 40 personer. Men 54 ønskede at deltage. Parkhotellet havde ikke flere værelser ledige. Men hotellet fandt ekstra ledige værelser på Hotel Hvide Hus. Dette hotel ligger kun 1 km. fra Parkhotellet. Her skulle de udstødte kun sove og spise morgenmad.

Fællesskabet skulle holdes på Parkhotellet.

Fordelingen af værelser skete ved, at Sven og jeg trak lod herom.

Vi valgte denne løsning, for at kunne opfylde alles ønsker om at deltage i "Midt i livet".

Fredag

Det blev fredag den 4. sept. Solen skinnede, og meteorlog Henrik Voldborg havde lovet godt vejr (det tegnede det ellers ikke til først på ugen). Vi glædede os til gensyn med sidste års deltagere. Men også til at hilse på de mange "nye" ansigter.

Vi var lidt spændte på, om det ville blive en lidt stille middag. Men nej, man skulle tro at aftensmaden blev indtaget i en daginstitution, sikken en "larm" ved bordene. Det var rart at der så hurtigt opstod en god stemning blandt gæsterne. Vi skulle jo være sammen hele weekenden.

Efter maden var der foredrag om Body Image ved stomisygeplejerske Lena Thomsen, Ålborg Sygehus. Meningen med dette foredrag var, at den nyopererede skulle lære at acceptere sin krop, uanset hvordan den ser ud. Vi er ikke alle født til at være eller blive fotomodel. Det vigtigste er, at man er blevet rask og har fået det godt.
Herefter var det Dansac's tur til optræden. Erik Brydholm fortalte kort historien om Dansac i Fredensborg. Jonna

Der købes ind til eftermiddagshygge

Gåtur i Ebeltoft

med højt humør

den 4. - 6. september.

Jonna Espensen Dansac, viser stomier.

Espensen, ligeledes fra Dansac, fremviste de nyeste produkter i stomiposer. Poserne blev afprøvet på forskellige "aftagelige" stomier.

Da der var meget varmt i lokalet, syntes Erik det var godt med væskeindtagelse. Tak til Dansac for øl og vand.

Aftenen var forbi, og efter en øl i baren gik de fleste til køjs.

Lørdag

De der havde lyst skulle efter morgenmad mødes ved Hotel Hvide Hus. Vi skulle på travetur rundt i Ebeltoft. Jette Pedersen (hun bor selv i byen) ville vise os nogle af de gamle huse og gader i byen.

Det var bare synd, at mange af os ikke fulgte Jettes rute. Men sådan vil det nok være når 54 mennesker går på tur i en by. Pludselig er der nogle, som skal se en forretning, og andre vil gå ned ad en anden gade.

Det var jo lige meget. Man fandt sammen i små grupper, gik stille og roligt gennem de snævre gader og ind i de butikker, som man havde lyst til.

Efter denne travetur og indsamling af appetit var det en fornøjelse at sætte sig til en flot lunchbuffet.

Desværre glemte Sven og jeg at fortælle de sultne stakler, at der ville være kaffe og kage kl. 15.00.

Det beklager vi dybt, men kan samtidig oplyse, at lagkagen var særdeles god, Er det ikke sandt Palle?

Motion skal der jo også være mellem måltiderne.

Fra kl. 15 til 16 havde vi reserveret Ebeltoft Bowling Centret. Vi skulle først gå helt derhen.

De fleste havde lyst til at prøve at vælte kegler. Det var også tid til at grine af konkurrenten.

Efter denne hektiske og svedige time indtog de fleste lidt væske.

Næste punkt : Dinner, musik og dans. Maden var i top. Musikken noget som alle kunne holde ud at høre på. Ikke for højt og ikke Heavy Rock.

Vi tror, de fleste havde en god og hyggelig aften. Der blev både grinet og danset

(fortsætter næste side)

Ebeltoft Rådhus

Bowling

Læserbrev

Midt i Livet weekend

Turen gik i år til Ebeltoft Park Hotel. Fra os skal der lyde en stor tak til COPA, Sven og Henning, alt var tilrettelagt til mindste detalje og med plads til selv at se os om.

Vi var på bowlingbane hele flokken - 54 personer i alt - og det var en dejlig sammenrystelsesoplevelse. Vi var alle gode til at prale og dumme os, humøret var højt.

Vi var mange som fik en god snak og delte erfaringer. Sidste år fik jeg at vide at mine oplevelser som posedame kun var nået til side 5 (blev stomist i nov. 96). Så i Ebeltoft kunne jeg fortælle, at nu var jeg nået til side 60 men - men kære Henning, du glemte at fortælle mig, hvor mange sider den bog har? Ha, ha.

Vi havde en rigtig god fest lørdag aften. Et tips til Niels Smed: Hvis du taber dig ud over livremmen havde vi måske lettere ved at se, at du havde trusser på, nå men pyt være med det, du kan jo også købe en bikini - fire numre større til næste år.

Der var også en som havde digtet en sang, den håber jeg at vi alle kan få glæde af at se i bladet.

Det var dejligt at se så mange positive og glade posebærere, vi håber at komme med næste år igen.

Det giver livskvalitet.

Varme hilsner fra Flemming og A. Jytte Holdt

Læserbrev

Nyt gåpåmod og livsglæde

'Midt i Livet Weekend' var en dejlig oplevelse - sammen med stomister fra næsten hele landet. Da jeg er nyt medlem med ileostomi siden juni 98, var jeg nok en lille smule betænkelig ved at skulle på pose-weekend. Men min mand og jeg blev til velkomst mødt med godt humør, varme og hjertelighed fra garvede stomister og deres pårørende, så vi følte os straks godt tilpas.

Arrangementet var tip-top med behagelig indkvartering og luksus forplejning. Selv godt vejr havde COPA åbenbart sørget for. „Midt i Livet" betød (jvf maden) så sandelig også „Noget i Livet" *(citat Susanne J.)* - nu bagefter kan det ses „Midt *om* Livet".

En times bowling lørdag eftermiddag og dans lørdag aften til kl. 01 hjalp dog lidt på kalorieregnskabet.

Fredagens foredrag om body image var rent ud sagt logik for perlehøns. Til gengæld kunne Jonna Espensen fra Dansac holde os vågne med produkt-præsentation og iførelse af diverse mavebælter med stomier. Det var informativt. Dygtigt. Og total blottet for salgs-gas.

Pinligt eller hvad?

Som nyslået COPA-medlem havde jeg dristet mig til at skrive en festsang, som blev sunget ved frokosten om søndagen. Den gjorde (vist nok) lykke hos COPA-selskabet, men afstedkom også undren og et par løftede øjenbryn hos et andet selskab, som forstod eller ikke forstod, hvad der foregik. Deres lille problem hermed bidrog yderligere til munterheden hos COPA-selskabet.

500 kr pr. næse

Aldrig har så mange fået så meget for så få penge! Og yderligere en masse nyt gå-på-mod og livsglæde i godt selskab med andre, der straks efter 2-3 sætninger præcis ved, hvor skoen trykker. Dette er netop ét af formålene med COPA arrangementerne: At man bruger hinandens erfaringer og indser, at livet - trods stomi - kan leves normalt.

Helga Domino

flittigt.

Fortsat fra side 5:

Musikken sluttede kl. 1.00. *Men* festen var ikke forbi. Nu skulle vi have natmad og der ville blive optræden af en hidtil ukendt person - Niels Smed Christensen.

Det var næsten som på natklub, pludselig står der en bikiniklædt person foran de spisende og måbende gæster. Niels, du skulle måske prøve en lidt større bikini næste gang ! Omvendt var det meget flot og utroligt, at du kunne komme ned i den størrelse. Har du fået flere gæstearrangementer?

Søndag

Formiddagen brugte mange til at gå en lille tur til stranden eller gennem de stille gader i Ebeltoft.

Vi havde aftalt at mødes ved Parkhotellet kl. 11. Her ville vi tale om nye ideer, forslag, plusser og minusser ved "Midt i Livet."

Lørdag eftermiddag kan kaffen godt slettes af programmet. Der kunne være en kop kaffe til lunch i stedet. Et lokale for os selv til nat-maden ønskes også. En weekend er for de fleste passende.

COPA - festaften

Her ses bl.a. - i fokus fra venste mod højre: Bjarne Domino, Helga Domino (forfatter til Midt i Livet vers) samt Flemming Jacobsen, lokalformand i Nordjylland.

Man ønsker ikke at bruge en uge af ferien til foreningsophold. Her skal det understreges, at det er m.h.t "Midt i Livet" arrangementet. Selvfølgelig vil der være COPA's sommerophold til de, der ønsker dette.

Det sociale fællesskab inden aftensmad lørdag var også meget vigtigt.

Alt har en ende. Der var atter en god lunchbuffet. Og her var der også optræden. Men nu var det alle deltagerne, som var kor. Helga Domino fra Harlev havde været så venlig at skrive en sang til dette COPA arrangement. Nogle af de andre gæster kiggede lidt, da vi sang om stomister, problemer, poser og prutter. Tusind tak til Helga.

Nu var det tid til at sige farvel, og forhåbentligt er der mange der igen næste år har lyst til at deltage i "Midt i Livet."

Tak til jer alle for positive tilkendegivelser om arrangementet. Tak til Lena Thomsen, Ålborg Sygehus, Erik og Jonna fra Dansac. Tak til hotellerne for god behandling.

Var du tilfreds? Så sæt kryds i kalenderen den 3. - 5. sept. 1999. ■

På gensyn i 1999.

Niels Smed på slap line. Niels fraråder andre mænd at gå i dametøj; det strammer, og stemmen kommer op i alt for højt et leje.

Midt i Livet

Melodi: Jens Vejmand.
Tekst: Helga Domino.

Der findes optimister her i vort lille land
men også pesimister, forstå det hvem, der kan
og her er vi stomister med posen klæbet fast
på maveskindet og vi står altid last og brast.

Vi har en go' forening, hvor det er godt at stå
som medlem med en mening, hvordan det nu skal gå
for COPA er vort bedste og fælles talerør
i kamp om de problemer, vi ej har prøvet før.

Vi spø'r de kommunale om både dit og dat
men tit så er de gale, ja ofte dybt go'nat
hvorfor skal de mon bruge så meget flot papir
og mange underskrifter? Nej det er ingen svir.

Problemet har vi alle, ja det er ganske vist
for posen, den kan knalde, når den er fyldt til sidst
men ellers er vi glade og har et godt humør
af grin vi ligger flade, hvis trussen, den er tør.

Det prutter lidt i posen, hver gang der går en vind
men her er ingen skosen, vi har et opladt sind
når posen bliver læk eller ganske falder af
så er det vores humor, der den slags klare ska.

Stomi er ingen lykke, den er dog bedre end
at lade sig betrykke og ganske sygne hen
når posen, den skal skiftes, så sker det uden jag
og det er mere renligt, end tørre sig i bag.

Når COPA inviterer til alle tiders fest
så Danmark straks leverer de mange glade gæs(ster)
som her er indkvarteret i byen Ebeltoft
det rim var godt nok dårligt, ja det er dog for groft!

Her er vi „Midt i Livet", nu vil vi sige tak
for initiativet - og ingen ligger brak
vi siger tak til Henning og til bestyrelsen
nu er det tid for alle, at strække vore ben.

Hurra, hurra, hurra - her ved Ebeltoft'es strand
hvor stemningen er høj og vi gi'r den nok en tand.
Men når vi kommer hjem, vil vi tænke på, hvordan
vi bedst kan støtte COPA i næste 5-års plan.

Klip fra

Kræftens Bekæmpelse's blad 'KræftNyt' nr.7 - oktober 1998

Vi troede, det var mavesår

Arne Nielsen kone mente, at han også skulle undersøges "forneden", nu da han alligevel var hos lægen - det viste sig, at han havde ende-tarmskræft

Jeg fór rundt og havde så travlt med at arbejde. Symptomer som ondt i maven, sure opstød og irritabilitet forbandt jeg med stress, fortæller Arne Nielsen, 67 år og landsformand for Stomiforeningen COPA. Jeg var startet som selvstændig i en ret sen alder med min egen edb-virksomhed. Jeg arbejdede døgnet rundt og havde alt for travlt til at lytte til min krop.

Arne Nielsens kone Gudrun bestilte tid hos lægen til undersøgelse for mavesår, men kort inden han skulle afsted, ringede hun og bad dem også undersøge ham "forneden".

Jeg havde endetarmskræft, den tanke havde aldrig strejfet mig. Det er utroligt, at min kone fandt på, at jeg også skulle undersøges der. Det har jeg været glad for mange gange. Havde de f.eks. kun undersøgt mavesækken, havde de sikkert ikke fundet noget, og jeg var måske blevet sendt hjem igen med besked om, at det bare var stress, siger Arne Nielsen. Kræften havde tilsyneladende ikke bredt sig: Jeg var heldig. Men jeg lå på hospitalet med en, som fik en anden besked. Han døde desværre. Der fik jeg et forhold til kræft, fandt ud af, hvor alvorlig sygdommen kunne være. Arne Nielsen lærte at være opmærksom på sin krops symptomer. I 1991 opdagede han noget rødt i sit spyt: - Jeg studsede, men slog det hen, da jeg lige havde spist skovbærsyltetøj. 14 dage efter opdagede jeg det igen og søgte læge med det samme. Endetarmskræftens havde metastaseret sig til lungen. Heldigvis i en form, som kunne opereres.

Efter at have ventet på operation i to måneder fik Arne Nielsen fjernet et stykke af lungen: - De symptomer, jeg havde reageret på, viste sig aldrig igen. Hvis jeg havde negligeret blodet i spyttet, som jeg kun opdagede to gange, og i stedet set tiden an, var jeg ikke kommet så hurtigt i behandling for min kræftsygdom, konstaterer han.

I sit arbejde som landsformand for COPA har Arne Nielsen brug for sin erfaring.

I dag bruger han meget tid på at fortælle andre, hvor vigtigt det er at gå til lægen med det samme, man opdager noget usædvanligt. Han er selv et bevis på, at det nytter.

Mette Byrgesen Jensen

Gaver og arv

(bogført 1/6 - 30/9-1998)

Kirsten Laugesen	100,00 kr
K. Rasmussen (FRIMÆRKER)	180,00 kr
Jørgen Lund	100,00 kr
Aage Munch	50,00 kr
Tove Backer	100,00 kr
Lotte Rasmussen	50,00 kr

COPA takker på det hjerteligste

KAREN BLOK *Specialcenter*

Forhandling og individuel rådgivning om korrekt valg og anvendelse af hjælpemidler til mennesker der

- er STOMIOPERERERE
- er brystopererede
- har ufrivillig vandladning
- har behov for støttestrømper
- brokbælter efter mål
- overtræksposer efter ønske

Forsendelse og rådgivning er gratis

Kontakt sygeplejerske/konsulent Karen Blok

KAREN BLOK *Specialcenter*

Gammel Havn 1 - 7100 Vejle - Tlf: 75 84 00 22 - Fax: 75 84 03 22

FRIMÆRKER

Af gavelisten fremgår, at COPA har modtaget 180,- kr fra Kjestine Rasmussen. Det er for salg af 3 kg frimærker.

Tak til Kjestine og tak til frimærke-indsenderne.

Støt COPA

send stemplede frimærker til:
Kjestine Rasmussen
Skibhusvej 171, 1.tv.
5000 Odense C

Dansac Light

Dansac Light

har **tungtvejende** fordele

- **Blød og behagelig stofbeklædning**
- **Hudbeskyttelsespladen følger hudens bevægelser**
- **Hudbeskyttelsespladen er allergitestet**
- **Kulfilter af 100% aktivt kul**
- **5-lags posefilm sikrer dig mod lugtgener**

dansac

Dansac Danmark
Lille Kongevej · 3480 Fredensborg
Tlf.: 4846 5000 Fax: 4848 1891

Sæt X ud for den ønskede prøve og skriv navn og adresse. Send kortet i en lukket kuvert til:

Dansac Danmark
Lille Kongevej
3480 Fredensborg

- så sender vi dig en gratis prøve.

dansac

	Hulstørrelse/mm	REF
○	20 mm (opklippelig til 60 mm)	255-20
○	25 mm	255-25
○	30 mm	255-30
○	35 mm	255-35
○	40 mm	255-40
○	45 mm	255-45
○	50 mm	255-50

Ja tak, send mig en gratis prøve

NAVN _____

ADRESSE _____

_____

POSTNR. OG BY _____

TELEFON _____

Et liv med stomi under grønlandske forhold

COPA i GRØNLAND

Af: Sygeplejefaglig konsulent Ella Skifte
Direktoratet for Sundhed og Forskning, Grønland

Vi har i Grønland netop modtaget en ny pjece på grønlandsk „Stomi - taava" (stomi - og hvad så), som er udgivet af stomiforeningen COPA i Danmark.

Det er vi meget taknemlige for, da det uden tvivl vil være med til at lette informationen til grønlandsk talende stomibærere. Ud over den mundtlige information, som oftest gives via en tolk (altså 3. person), vil denne pjece bane vejen til en større viden om de ting, som en patient, der har fået anlagt stomi måske går og spekulerer over.

I Grønland har vi ingen specialafdelinger, som „kun" tager sig af patienter med stomi. Sygehusene heroppe er små og andre lidt større afhængige af befolkningsgrundlaget. Derfor er det patienter med alle slags diagnoser, som bliver indlagt på sygehusene, hvorfor det kræver en allround-viden at være ansat på et distriktsygehus i Grønland. Selvom man er sygeplejerske er det jo ikke sikkert, at man under sit arbejde hverken i Grønland eller Danmark er stødt på eller har passet patienter med stomi.

'Stomi - og hvad så?' er udkommet på grønlandsk.

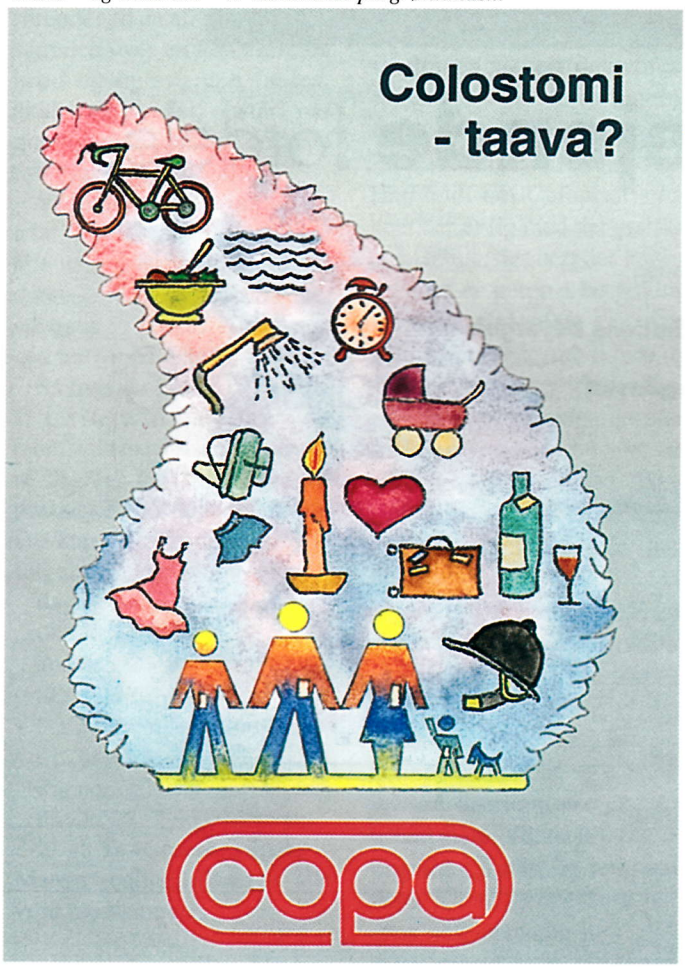

For at komme dette problem til livs har Direktoratet for Sundhed og Forskning i oktober 1995 udsendt en instruksmappe, en slags kvalitetssikring til plejepersonale om:

- emner de kan tage op med patienterne,
- hudpleje - forbyggelse og behandling af hudproblemer,
- årsager til hudproblemer,
- stomi og kost,
- stomimarkering,
- hvilke produkter vi skal bruge i Grønland,
- hvordan disse skal bruges,
- hvor de skal bestilles.

Desuden etablerede vi en konsulentfunktion for stomibærere i Grønland på Landshospitalet Dronning Ingrids Hospital, hvor vi på mave/tarm-kirurgiskafdeling K2 har sygeplejersker og sundhedsmedhjælpere, som kan yde telefonrådgivning til hele Grønland. Patienter, personale og ikke mindst pårørende kan ringe og få afklaret nogle problemer, de netop står med.

K2 er en mave/tarmkirurgiskafdeling, hvor der kan laves stomioperationer, som det eneste sted i Grønland. Derudover foregår stomioperationer på en mave/tarmkirurgisk afdeling på Rigshospitalet, hvor vi ligeledes har præsenteret vores projekt. På den måde kan man sige, at de relevante instanser er informeret om at bruge standard produkter fra ConvaTec, som er udviklet af naturmateriale og som findes i mange modeller. Hvis produkterne ikke bliver standardiseret, vil man opleve, at sygehusene pludselig står med overskudsprodukter fra mange forskellige producenter, som ikke kan overdrages til andre. På den måde opstår der mange restpartier på sygehusene, som ofte ender med at blive smidt ud, fordi produkterne bliver for gamle.

I forhold til den økonomiske dimension kan jeg fortælle at al medicin samt de produkter, som den enkelte skal bruge fås gratis og er helt uafhængigt af personlig indtægt. Hvorimod man naturligvis skal betale for almindelig håndkøbsmedicin i butikkerne.

På trods af, at vi bor under arktiske forhold med meget lave minusgrader om vinteren samt et meget tørt klima, oplever vi ikke problemer med stomiprodukterne, som skyldes disse naturfænomener udover de, der kan opstå for stomibærere i almindelighed.

Vi bor jo på verdens største ø, og de afstande, vi lever under, kan naturligvis skabe nogle problemer med hensyn til at samle folk, hvis man eksempelvis ønsker at stifte en lokalforening eller lignende. Mennesker bor meget spredt over hele landet, hvorfor stomipatienter kan føle sig meget isoleret med deres problemer, selvom der er fagpersoner på sygehuset og en hjemmesygeplejerske til at komme på hjemmebesøg. Men det kan desværre ikke helt kompensere for at tale med en person med lignende problem som én selv.

Stomiforeningen i Danmark har et flot tilbud til alle, der har stomi, om at blive medlemmer i foreningen samt tilbud om at kunne blive ringet op med mere, men den sproglige barriere kan hurtig komme i vejen for denne positive mulighed for nogen, da en hel del her i Grønland stadig ikke taler det danske sprog. At nogle bliver medlemmer i en dansk forening kan måske have den afsmittende virkning, at man starter en lokalforening i Grønland. ■

NATURESS INFORMATION

Naturess A absorbent

Bagside af komfortabelt Non-Woven materiale

Hudvenlig Stomahesive-klæber yder den bedste sikkerhed og bevarer huden hel og pæn

Effektivt kulfilter, som nu virker endnu bedre

Nyhed! Fastmonteret sugende indlæg på ca. 10x4 cm af viskosefibre

-mere end en stomipose

Den nye ***Naturess A*** stomipose er mere end et fremskridt. A står for absorbent, fordi der inde i posen er fastmonteret et sugende materiale af fibre, som kan absorbere sekreter fra tarmens indhold.

TØR: Fibre binder fugt og lugt. Sekreter kan ikke løbe tilbage og genere filter eller hudklæber

VÅD: Indlægget omdanner væske/sekret til en stabil, gellignende substans

Her omdannes det til en gellignende substans, som medfører en række praktiske fordele for de stomiopererede: Bedre filterfunktion, bedre lugtkontrol, nedsat lækagerisiko og ingen skvulpelyde.
Naturess A er primært til colostomiopererede, hvis tarmindhold har en konsistens fra løs til halvfast, eller hvor der ind imellem kommer tarmsekreter/slim.
Hvis du ønsker yderligere information om ***Naturess A***, så send kuponen i dag, eller ring **gratis** til os på tlf.: 80 30 60 11.

BALANCE

JA TAK, send mig straks **gratis** prøver og yderligere information om ***Naturess A*** absorbent.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr.: _____ By: _____

Telefon: _____

ConvaTec
A Bristol-Myers Squibb Company
Jægersborgvej 64-66 • 2800 Lyngby
Telefon: 45 87 60 11 • Telefax: 45 87 35 11

Hvor mange er vi?

IOA World Osteomy Report 1997

Af: Arne Nielsen, landsformand

I 1991 startede vor internationale organisation IOA med et meget omfattende og vigtigt projekt. Projektet var et forsøg på at samle informationer om verdens stomiopererede. Som resultat af en global anstrengelse, forventer IOA efterhånden at kunne tilegne sig basis information om verdens stomiopererede. Dette vil sætte IOA i stand til, sammen med de regionale foreninger, at bruge de nødvendige ressourcer til de områder med størst nød. Oplysningerne i skemaet her til højre er baset på svar af spørgeskemaer samlet i 1996 og 1997. I mange tilfælde er data vurderet.

(*Antal indbyggere: 1994;*
Total stomiopererede vurderet 1996-97). ■

Land	Indbyggere	Total	Pr.1000 op.	Colo %	Ileo %	Uro %	Andre %
Europa							
Hviderusland	10.350.000	2.597	0,25	93,8	6,0	0,2	
Kroatien	4.790.000	3.500	0,73	70,0	10,0	20,0	
Chech Rep.	10.330.000	6.000	0,58	71,7	16,7	10,0	1,7
Danmark	5.180.000	10.000	1,93	70,0	23,0	5,0	2,0
Frankrig	57.370.000	80.000	1,39	80,0	10,0	10,0	
Tyskland	82.000.000	100.000	1,22	90,0	5,0	4,0	1,0
England	57.700.000		0,00				
Ungarn	10.280.000	14.000	1,36	92,8	1,8	5,4	
Island	255.000	270	1,06	70,0	20,0	10,0	
Italien	56.860.000	45.000	0,79	80,0	5,0	15,0	
Malta	355.000	250	0,70	52,0	32,0	12,0	4,0
Holland	15.180.000	25.000	1,65	65,0	15,0	15,0	5,0
Norge	4.290.000	10.000	2,33	65,0	20,0	11,0	4,0
Polen	38.370.000	20.000	0,52	80,0	10,0	10,0	
Portugal	9.860.000	10.000	1,01	70,0	20,0	10,0	
Rumænien	22.760.000	4.600	0,20	87,0	8,7	4,3	
Rusland	148.920.000	400.000	2,69	88,0	10,0	2,0	
Kalmukia		87		95,4	3,4		1,2
Slovakiet	5.350.000	6.000	1,12	83,2	8,3	8,3	
Slovenien	1.990.000	900	0,45	80,0	5,0	15,0	
Sverige	8.710.000	18.000	2,07	33,6	45,2	10,4	10,8
Schweiz	6.970.000	8.500	1,22	65,0	15,0	17,0	3,0

Land	Indbyggere	Total	Pr.1000 op.	Colo %	Ileo %	Uro %	Andre %
Afrika							
Algir	26.380.000	30.000	1,14				
Ægypten	55.160.000	200.000	3,63	37,5	12,5	50,0	
Sydafrika	40.290.000	8.000	0,20	60,0	11,3	25,0	3,7
Tunis	8.410.000	1.000	0,12	50,0	20,0	30,0	
Uganda	17.480.000	1.600	0,09	39,9	7,1	47,9	5,1
Asien							
Kina	1.166.100.000	1.000.000	0,86	80,0	15,0	5,0	
Hong Kong	5.810.000	3.000	0,52	76,7	3,3	20,0	
Indien	883.470.000	8.496	0,01	45,0	11,0	25,0	19,0
Japan	124.320.000	100.000	0,80	75,0	5,0	16,0	4,0
Syd Korea	43.660.000	50.000	1,15	85,0	5,0	10,0	
Malaysia	18.610.000	8.000	0,43	30,0	40,0	20,0	10,0
Nepal	19.890.000		0,00				
Pakistan	119.350.000		0,00				
Filipinerne	64.190.000	6.000	0,09	58,3	33,3	8,4	
Singapore	2.820.000		0,00				
Taivan	20.800.000	2.000	0,10	57,5	15,0	24,0	3,5
Thailand	58.500.000		0,00				
Mellemøsten							
Israel	5.490.000	5.000	0,91	80,0	9,0	10,0	1,0
Libanon	3.780.000	400	0,11	80,0	12,5	7,5	
Tyrkiet	59.230.000	6.000	0,10	91,7	5,0	3,3	
Latinamerika							
Argentina	33.100.000	15.000	0,45	72,0	19,0	9,0	
Bolivia	6.340.000	201	0,03				
Brasilien	153.850.000		0,00				
Colombia		300		67,0	17,0	17,0	
Mexico	84.970.000	90.000	1,06	80,0	12,0	5,0	3,0
Peru	22.370.000	500	0,02	92,0	4,0	4,0	
Venezuela	20.310.000	20.000	0,98	90,0	2,0	1,5	6,5
Nordamerika							
Puerto Rico	3.400.000	20.000	5,88	60,0	25,0	15,0	
USA	252.000.000	750.000	2,98	50,0	30,0	20,0	
Pacific							
Australien	17.530.000	22.000	1,25	68,2	19,1	12,7	
Nauru	10.000		0,00				
New Zeeland	3.440.000	4.400	1,28	65,9	21,6	12,5	
Tuvalu	9.035		0,00				
Vest Samoa	165.000	8	0,05	75,0	13,0	12,0	

Bistandsloven er afskaffet

- hvad så med efterløn og pension?

NY BOG

Carsten Riis:
På pension og efterløn
- pensionisternes håndbog.
Jurainformation§. 1998. 150 sider.
Bogladepris 105,- kr.

1.juli 1998 blev bistandsloven afskaffet. I stedet kom de nye love: Aktivloven, Serviceloven og Retssikkerhedsloven. Samtidig skete der væsentlige ændringer på pensionsområdet. Ændringerne berører bl.a. nye førtidspensionsansøgere. Kommunerne har nu fået den fulde kompetence til at tilkende alle former for førtidspension. Samtidig er kommunerne pålagt at styrke indsatsen for at nedbringe antallet af nye førtidspensionister. Dette skal blandt andet ske gennem revalidering, aktivering eller ved tilbud om fleksjob. I bogen er der afsnit om fleksjob. Denne ordning er nødvendig at kende, hvis man overvejer at søge førtidspension.

Social pension inden det 67.år kaldes førtidspension:

Højeste førtidspension kan tilkendes i alderen 18-59 år. Den tilkendes, hvis man kun har en ubetydelig erhvervsevne til rest i ethvert erhverv.

Mellemste førtidspension kan tilkendes i alderen 18-59 år. Erhvervsevnen skal være nedsat med omkring 2/3. Er man i aldersgruppen 60-66 år, tilkendes mellemste førtidspension, når der kun er en ubetydelig erhvervsevne til rest i ethvert erhverv.

Forhøjet almindelig førtidspension tilkendes [1]Under 60 år: 50% erhvervsevne er nedsat eller [2]fra det 50.år på grund af sociale/økonomiske forhold eller [3]fra 18. år uden at erhvervsevne nedsættelsen alene skyldes helbredsmæssige forhold.

Almindelig førtidspension tildeles når man er over 60 år og har 50% erhvervsevnenedsættelse eller på grund af sociale/økonomiske forhold.

Fremtiden vil vise om kommunerne kan leve op til de nye målsætninger, eller om kommende pensionsansøgere i større omfang vil blive afvist. ■

Ny ankeinstans i sociale sager

Samtidig med ophævelsen af bistands-loven er der etableret en ny ankeinstans for afgørelser indenfor sociallovgivningen: *Det Sociale Nævn.*

I hvert amt skal nedsættes et *'socialt nævn'*. Statsamtmanden er formand for nævnet. I København og Frederiksberg kommuner behandles klager i det sociale nævn i Den Sociale Sikringsstyrelse.

Når en offentlig myndighed giver afslag på en ansøgning - stor eller lille, har man altid krav på et skriftligt afslag. Dette afslag skal være begrundet, således at modtageren kan forstå baggrunden for afslaget. Det er ikke nok et henvise til nogle love og paragraffer. Sammen med afslaget skal der altid følge en klagevejledning. Får man kun et mundtligt afslag, kan man inden 14 dage forlange en skriftlig begrundelse. Myndighederne har derefter 14 dage til at udarbejde og fremsende begrundelsen. Som klager har man en frist på ofte 4 uger i alt. Sager kan afvises alene på grund af overskridelse af tidsfrist. Inden det sociale nævn behandler en anke, skal kommune eller amtskommune have mulighed for at revurdere. Derfor skal du sende din eventuelle klage til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Fastholder de afgørelsen, videresender denne myndighed til det sociale nævn. ■

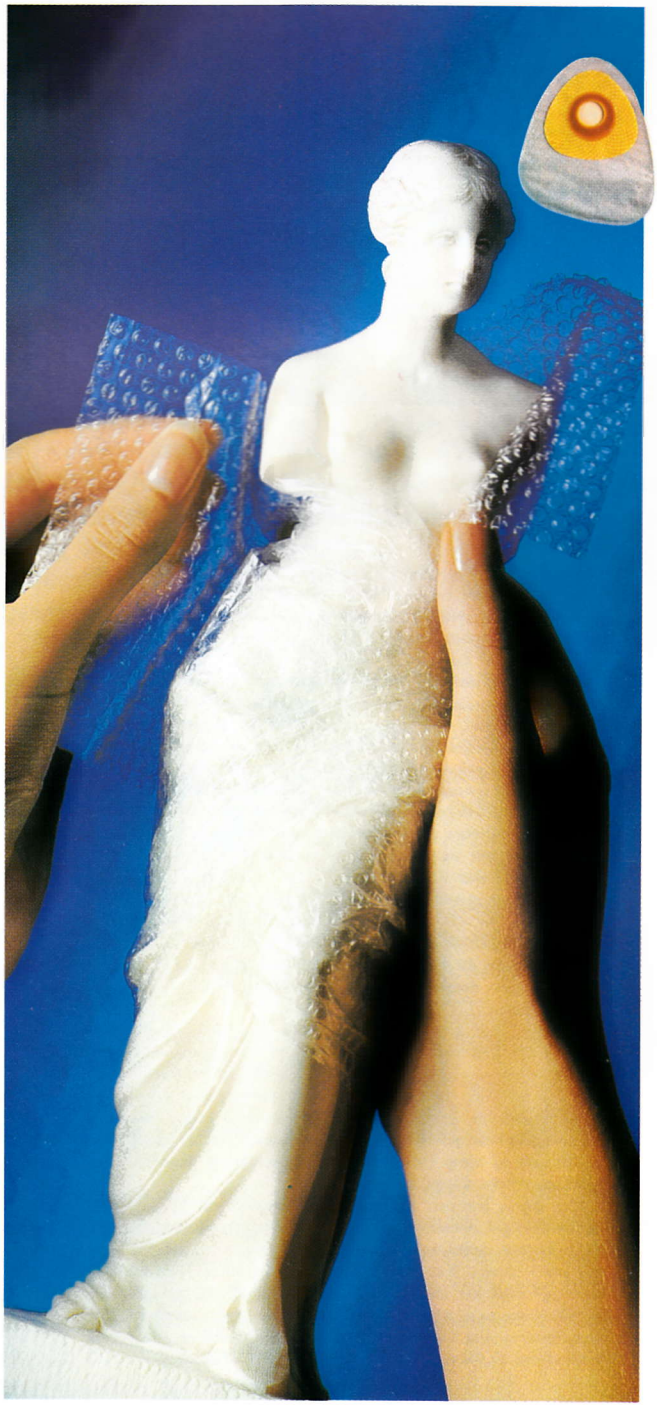

Moderma

Er skånsom mod huden selv når posen tages af

Hollister

Telefon 4846 5100

Copa-blade - 149 numre. Tilbageblik. 1.artikel

Kan en mand med træben skjule sit tilfælde?

- Jeg vil gerne have brochuren tilsendt *(kursivering nuværende red.)*
- Jeg vil gerne tilmeldes som passivt medlem, kr. 6,- pr. år.
- Jeg vil gerne tilmeldes som aktivt medlem, kr. 12,- pr. år.

Sådan kunne man læse i de første Copa-blade i 1962. Bladets nuværende redaktør og nuværende sekretariatsleder er gået i arkivkasserne - og vi vil gerne videre-bringe vores tilbageblik i en artikelserie. Vi starter her, og fortsætter i de nærmest følgende numre.

Landsformand alene øst for Storebælt

I 1962 havde COPA en landsformand (Alex Christensen) med adresse i Klampenborg, en kasserer og en landssekretær samt 4 lokalformænd ([1]Fyn, [2]Jylland nord for Limfjorden, [3]Jylland syd for Limfjorden samt [4]Bornholm).

'Co-Pa' startede som en forening for *Co*lostomi-*Pa*tienter.

I 'Co-Pa'-blad 2/1962 kom Alex Christensen blandt andet med disse betragtninger:

-"Der er patienter der klager over, at poserne ikke sidder fast, medens andre klager over, at de sidder for fast. Kære medpatienter, véd De, at der findes forskellige posetyper? En for Olsen og en for Petersen og en meget fin en for Jensen. Når nu en patient får tildelt en posetype, så tror han eller hun, den er den eneste ene. Det er slet ikke tilfældet; gå over til en en anden pose og prøv den, dur den heller ikke, så prøv den tredje". ....."Dr. Erik Münster har skrevet en række udmærkede artikler i blade landet over med overskriften: Sygdommen, man ikke taler om. Det var en overskrift, der dækkede over den kendsgerning, som mangfoldige patienter gør til et lige så stort kompleks. Det er en sygdom, som ingen sygdom er; kan en mand med træben skjule sit tilfælde? Smid det overbord - og betragt Deres operation som en ganske naturlig ting".

I blad 4/1963 kan man se, at Sønderjylland starter en lokalforening. Nu kunne man ikke mere blot skrive nord og syd for Limfjorden - hovedvej A1 blev grænsen mellem de to lokalforeninger syd for Limfjorden. I blad 11/1965 har Lolland/Falster fået en lokalforening. I blad 12/1966 kan man se, at Alex Christensen nu kan koncentrere sig om at være *lands*formand. Næstformand fru Lilly Holm er blevet lokalformand for København/Sjælland.

COLOSTOMIBÆLTET »SVENDBORG«

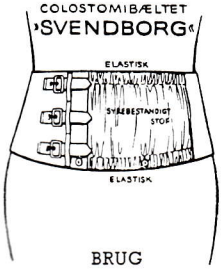

BRUG BÆLTET OGSÅ UDENPÅ POSEN

Det eneste effektive colostomibælte der med elastiske kanter giver

100 % sikkerhed og støtte

Leveret gennem mere end 15 år - og bruges på de fleste danske og udenlandske hospitaler.

Vi er fast leverandør gennem sygekasserne og invalideretten - og leverer også:

Cellestofvat i den rigtige størrelse samt bælter i Nylon

W. BRONEE FOLVER
SVENDBORG . TLF. 1089

Den hyppigst bragte annonce i de første Copa-blade.

Det første Copa-blad ["Co-Pa"] er en realitet, sommer 1962.

1962 Nr. 1

»Co-Pa«

LANDSFORENINGEN AF COLOSTOMI-OPERERERE I DANMARK

Stiftet 1951

»Co-Pa«

Foreningens adresse:

Formand
Alex Christensen
Vitus Berings Allé 18
Klampenborg
Tlf. Ordrup 4334

Kasserer (konst.)
Aage Schmidt
Næstvedgade 19
København Ø
Tlf. Øbro 5131

Sekretær
Fru Valborg Bronee Folver
Nannasvej 15
Svendborg
Tlf. 1089

Redaktion:
Alex Christensen
(ansvarhavende)
Aa Schmidt

Vedrørende annoncer
foreningens adresse

Tryk:
H Friis Bogtryk
Gunnekær 4, Vanløse
Tlf. 70 16 00

Med dette blad tillader vi os at præsentere . . .

Landsforeningen af colostomi-opererede i Danmark er ikke en ny forening, men først nu føler bestyrelsen, at tidspunktet er inde til at få et bindeled mellem medlemmerne, og samtidig gøre propaganda for ny tilgang af medlemmer.

Hvem er vi så? Og hvad vil vi?

Alle patienter, der er colostomi eller ileostomi-opereret, ja, de ved det – læger, sygeplejersker samt de opereredes pårørende ved det, måske alt for godt, men alle dem, der ikke før har truffet på de benævnelser, colostomi og ileostomi, de skal vide, at det er en sygdom, der rammer i flæng, kvinder som mænd, unge som gamle; den kan komme som en tyv om natten, og man bliver aldrig helt sig selv igen. Helt må patienten lægge sin leveform om, hvilket også lykkes for mange.

Den første tid efter operationen vil enhver, rent psykisk, være slået ud; kan nedbryde sig selv og være en alvorlig belastning for sine nærmeste omgivelser.

»Colostomi er en ved operation skabt åbning på tyktarmen. Gennem denne åbning vil afføringen forlade tarmen, hvilket kan være ønskeligt, hvis tarmen skal have ro eller en del skal fjernes. Årsagen kan være betændelse, sår eller forsnævrende forandringer.

Ved ileostomi dannes ved operation en åbning til den nederste del af tyndtarmen.«

Enhver vil ved nærmere eftertanke med gru se en sådan skæbne i møde, men lægevidenskaben har overfor denne sygdom, med efterfølgende operation, gjort et fantastisk arbejde, og vi patienter kan ikke nok udtrykke vor store taknemlighed herfor.

Sygeplejerskernes store andel heri skal nævnes, i stor beundring for kærlig og omsorgsfuld pleje efter operationen. Her trænger patienten til trøst og hjælp i den svære tid der uvægerligt kommer inden patienten vender tilbage til det normale liv.

Men dagen kommer, hvor patienten vender hjem til dagliglivet og selv forsøger at finde ud af det; en kæde af problemer vil melde sig: spisevaner, poser, salve, bælter og ikke mindst ens arbejde kommer ind i billedet. Kan man byde sig selv det samme som før man blev syg? Eller må man begynde helt forfra? Er der grundlag for invalidehjælp o.s.v. Alle disse problemer kan lægen, hospitalet eller sygeplejersken ikke hjælpe med, forståeligt nok, dertil er arbejdet på hospitalerne, alt for stort.

(Fortsættes side 2)

Fra A4 format til A5 format - men stadig et *patient*foreningsblad

De første seks COPA-blade var på 4 sider i A4 format. Med blad 7 i 1964 indførte man A5 format.

-"Med dette nummer introduceres et nyt format på vort foreningsblad, og det vil selvfølgelig glæde redaktøren, - det er ham der har fundet på det, - om læserne synes om ændringen. Det vil imidlertid glæde redaktøren beydeligt mere, hvis

vort foreningsblad i endnu højere grad end tidligere må blive en formidler af råd og vejledning ikke alene fra autoritativ side, men også fra medlem til medlem".

At man i COPA - dengang og nu - prioriterer *patienterne* højst - fremgår med al tydelighed også af Alex Christensens spidsartikel i blad nr.18/1968:

-"Hvis danske hospitalers læger og sygeplejersker var klar over, hvor tit vi her i foreningen hører patienterne sige, når de nyoperet vender hjem efter en colo- eller ileostomi-operation: Vi har intet fået at vide om hjælp, det være sig poser, bandager, lugtproblemer eller hjælp af social karakter...."

Jo COPA er en rigtig *patient*forening.

Få har mistet alt

I 1966 bliver COPA medlem ad DSI (De Samvirkende Invalideorganisationer) der dengang foruden COPA (2.500 medl.) bestod af: 'Landsforeningen af Vanføre' (20.000 medl.), 'Landsforeningen for Bedre Hørelse' (13.000 medl.), 'Boserup Minde' (2.500 medl.), 'Landsforeningen af Kronisk Syge' (2.500 medl.), 'Danske Døves Landsforbund' (1.500 medl.) samt 'Dansk Blinde-samfund' (4.563 medl.).

I blad nr. 15/1966 skriver H.C. Seirup, formand for Dansk Blindesamfund og DSI, i forbindelse med COPA's indtræden i DSI:

-".....Det er ikke det vi har mistet, der tæller, men det, som er tilbage, og det er min overbevisning, at overordentlig få om overhovedet nogen har mistet alt. Der er altså noget at bygge på, noget at støtte og styrke, noget at fremme og opmuntre, noget at bringe til at leve og gro. Det er vor opgave, som jeg herved byder Dem hjertelig velkommen til at være med til at løse".

Tyktarmsbetændelse

I blad 17/1967 skriver Olaf Bonnevie, Gastroenterologisk afd. Gentofte:

-"I efteråret foretog jeg en socioøkonomisk-socialmedicinsk undersøgelse af patienter med blødende tyktarmsbetændelse (colitis ulcerosa).....Undersøgelsen omfatter alle patienter med tyktarmsbetændelse, der i 5-års perioden 1960-65 ved indlæggelse på hospital har været fastboende i Københavns amtsrådskreds eller Gentofte kommune.....Undersøgelsens resultat viste, at patienter med tyktarmsbetændelse var placeret i et relativt højt niveau *inden for* hver af de to socioøkonomiske grupper 'Tjenestemænd+funktionærer' og 'arbejdere'. Der var således - vurderet statistisk - flere patienter inden for 'tjenestemænd+funktionærer', der havde en videregående uddannelse, end i den øvrige befolkning; og der var færre ufaglærte arbejdere blandt patienterne end blandt alle arbejdere i undersøgelsesområdet.....Dette er stort set resultatet af undersøgelsen. Man kan så fundere over hvorfor det er sådan.

Som det vil vides, er det en udbredt antagelse, at psykiske belastninger i en række tilfælde har betydning for sygdommens forløb.....Det kan således højest konkluderes, at patienter med blødende tyktarmsbetændelse, opererede som ikke opererede, mere end andre mennesker bør søge at reducere graden af de sjælelige belastninger de udsættes for".

Således skrev altså - senere overlæge - Olaf Bonnevie i 1967. I dag -31 år efterkender man stadig ikke årsagen til colitis ulcerosa. En lignende sygdom, morbus Crohn, blev i sidste nummer af Copa-bladet udråbt til måske at være en sygdom, der bliver overført fra dyr til mennesker. På side 27 i dette blad taler man om immunforsvars defekt. Der er stadig brug for Copa-blade til at bringe sidste nyt. ■

I DET JYSKE STOMICENTER

CMA

- med detailforretninger i Randers, Aalborg og Århus - fører vi alle de store mærker i hjælpemidler til bandagering af colostomi, ileostomi, urostomi og incontinens.
Sygeplejeartikler og bandager er det eneste, vi beskæftiger os med, så vi er altid velinformerede om det sidste nye, samtidig med at vi er fortrolige med de anerkendte produkter.
Vi klarer papirgangen for Dem, hvis De ønsker det, ligesom vi også sørger for automatisk levering pr. post.
- Og ikke mindst kan vi garantere en engageret og venlig service, hvor vi altid sætter kunden i centrum...

Vi forhandler f.eks.

• ConvaTec
for ekstra sikkerhed og komfort

• COLOPLAST
sikkerhed, tryghed, diskretion

• dansac®
stomiprodukter

C.Mærsk Andersen's Eftf. A/S
SYGEPLEJEARTIKLER · BANDAGER
8900 RANDERS . TORVEGADE 1 . TLF. 86 42 62 62
9000 AALBORG . ØSTERÅGADE 3 . TLF. 98 12 24 88

LÆSERNE SKRIVER

Har du et indlæg til Copa-bladet, så skriv til COPA, Redaktionen, Odinsvej 5, 4100 Ringsted. Du kan godt få dit brev anonymt i bladet, men redaktionen skal kende dit navn og din adresse.

Musikaften- hvorfor så få deltagere?

Som medlem af COPA Københavns amt undrer jeg mig over at så få medlemmer møder op til de arrangementer, som bestyrelsen har brugt tid på at arrangere. Her tænker jeg på det fine arrangement, som blev afholdt i Skovlunde Forsamlingshus i september. Her var medlemmerne inviteret til musikaften, hvor tre harmonikamusikanter ville underholde os. Vi var inviteret til fælles spisning med mad som vi havde med hjemmefra. Øl, vand og vin kunne købes til små priser. Vi startede kl. 18.00. Der var dækket et langt bord med dug og blomster. Da vi havde fået stillet sulten og tørsten, og vi havde fået snakket over bordet, var stemningen blevet lagt, så nu kunne de godt komme frem med sanghæfterne, som musikerne havde med, så vi kunne få brugt vores sangmuskler. Senere fik vi også brugt benene til en lille svingom. Vi havde bare en dejlig aften, som jeg håber, at man snart gentager. Dette store arbejde havde bestyrelsen arbejdet med, med det resultat at der kun mødte 12 medlemmer op.

Undertegnede kan godt forstå, at bestyrelsen græmmes over, at deres arbejde ikke bliver værdsat. Tænk over dette næste gang, når du åbner Copa-bladet, skulle der ikke være et arrangement du kunne tænke dig at deltage i? Tag telefonen og meld dig til. Dette ville glæde bestyrelsen i Københavns amt. Det vil garanteret også glæde dig.

Svend Åge Jakobsen,
Lindevænget 44, 1.th.
2750 Ballerup

Stærk og klæbrig udflåd der hæmmer livskvaliteten

Er der ikke en stomiopereret blandt COPA's medlemmer, der kan hjælpe mig?

Den 17.april 1997 blev jeg opereret på mistanke om en udposning på legemspulsåren. Uheldigvis skete der komplikationer under operationen således, at tyktarmen tog skade. Det medførte, at der blev anlagt permanent stomi den 18. april 1997.

I august 1997 skete der pludselig det, at der fra endetarmsstumpen kom en masse udflåd. Denne udflåd er så kraftig/stærk og klæbrig, at den klistrer mine endeballer sammen, og jeg går konstant og døjer med hudløshed.

Jeg er ikke i stand til at gå mere end ca. 1 km. Motion eller social samvær bliver det heller ikke til.

Jeg kontaktede stomisygeplejerske Anette Christiansen, Aalborg Sygehus Syd. Hun anbefalede mig et Coloplast produkt som hedder: Comfeel/barriere, samtidig ville hun tale med lægerne på kirurgisk /gastroenterologisk ambulatorium. I mellemtiden rettede jeg henvendelse til COPA's rådgiver i Nordjyllands amt, Kirsten Møhlenberg.Vi talte om mit problem flere gange, og ud herfra anbefalede hun, at bade endetarmsåbningen og ballerne med kamillete, tørre det godt samt brug af børnepudder og evt. gå med en papirserviet/-lommetørklæde mellem ballerne.
Begge forsøg var resultatløse.

Jeg blev nu indkaldt til samtale med lægerne på kirurgisk-gastroenterologisk ambulatorium. Her har jeg været til et par rektoskopiundersøgelser, hvor man konstaterede, at der var 6 - 8 cm. tilbage af endetarmen, hvilket kunne være medvirkende til alt det sekret og udflåd, idet man mente, at det var kirtlerne i endetarmen, som var den egentlige årsag. Jeg skulle nu prøve et lavement hver dag i 10 dage bestående af fedtsyre. Denne behandling var også negativ. Lægeren foreslog nu et nyt og sidste forsøg stadig som lavement i 10 x 10 dage. Præparatethedder Predminent clysma, som består/indeholder binyrebarkhormon.

Efter en behandling har jeg det tåleligt i ca. 20 - 30 dage, idet Predminent neutraliserer det stærke i sekretet, men fjerner ikke den stadige strøm af udflåd.

Jeg takker de implicerede enkelt personer og grupper for den hjælp de har ydet mig.

Samtidig håber jeg, at en af Copa-bladets læsere kan hjælpe mig.

Egon Kjeldgaard
Løkkegade 30, st.th.
9000 Aalborg

Et godt råd

Hvis du har svært ved at få dit undertøj rent og pænt efter uheld, så prøv at lægge tøjet i blød i FDB Greencare Blegerent minus klor. Brugsanvisning står på flasken.

A. Jytte Holdt
Østerskovvej 2
6500 Vojens

COPA-PERSONLIGE

Annoncering og svar i 'COPA-PERSONLIGE' er forbeholdt private medlemmer af COPA. Annoncering og formidling er gratis.

Pige søger ven/kæreste

Jeg er en frisk pige på 53 år, 158 cm, hvidt hår, grønne øjne. Jeg har en ileostomi og har haft det siden 1979. Jeg søger en mand der kan lide at danse, til hjemmehygge, til bytur.

Billetmærk 98-009

Sådan kommer *du* med i COPA-PERSONLIGE

Send et brev med din kontaktannonce til:
COPA-sekretariatet
Odinsvej 5
4100 Ringsted.

Du er naturligvis nødt til at skrive dit navn og din adresse, så vi kan videresende svar til dig, men du kommer *altid* anonymt (billetmærk) i bladet.

Sådan svarer *du* på COPA-PERSONLIGE billetannonce

Send et brev med dit svar til:
COPA-sekretariatet
Odinsvej 5
4100 Ringsted.

Husk: *Anfør tydeligt billetmærk uden på kuverten.*
COPA videresender dit svarbrev uåbnet til billetmærk personen.

Skriv til COPA personlige

Måske sidder du alene, og vil gerne have en god ven.

Måske har du problemer med din stomi og søger andre med samme stomitype at udveksle erfaringer med.

Måske....
Mulighederne er mange. COPA-PERSONLIGE er til dig, der søger *direkte* kontakt med et andet COPA-medlem. Alle breve til COPA-PERSONLIGE vil blive behandlet fortroligt, og alle indlæg i bladet bringes anonymt (billetmærk).

Kirstine Hardam

Vi har altid førende produkter på lager!

Coloplast
dansac®
HOLLISTER
ConvaTec
biotrol pharma

- når det gælder:
Stomi-artikler
Sårbehandlingsbandager
Inkontinens-produkter

Vi løser hver opgave individuelt og giver os altid god tid, så netop du får den løsning, der er bedst for dig!

Permanent udstilling af alle produkter

Kontortid hver dag fra:
kl. 8.30 - 16.00 på
tlf. 97 42 32 33

- Portofri levering fra dag til dag.
- Ingen ekspeditions-omkostninger.
- Ingen grænse for mindste leverance.
- Fordelagtige priser
- Konsulentbistand

Kirstine Hardam

Måbjerg Skolevej 46-48 · 7500 Holstebro
Tlf. 97 42 32 33 . Fax 97 42 80 14

A/S GRAFISK CENTRUM . HERNING

NYT FRA LOKALFORENINGERNE

København/ Frederiksberg

Siden sidst

Sundhed-Skønhed-Velvære og Økologi Messe i Forum

Fra den 2. til den 4. oktober var der igen messe i Forum, hvor vi som tidligere igen i år havde en stand.

Det var København/Frederiksberg der i år skulle stå for arrangementet.

Vi havde fået en anden standplads, og COPA havde fået en ny planche. Derfor havde vores stand et lidt andet udseende, men med lidt ekstra lys syntes vi, at der blev rigtig hyggeligt. Der var da også et rigtig godt besøg. Vi havde også et TV som viste nogle film, som vi havde på video. Det foranledigede mange spørgsmål fra publikum. Det var tre travle men dejlige dage. En tak til Bent og Jørgen fra Frederiksborg amt, fordi I kom og hjalp med at sætte standen op. Også en stor tak til alle, som var villige til at stå ved standen.

Grethe Nielsen
lokalformand

Siden sidst

Et besøg af Anette Skytte

Den 4.september startede vi efterårets mødeaktivitet. Anette Skytte, sygeplejerske fra ConvaTec, kom og fortalte os kort om virksomheden, hvorefter hun præsenterede for os de hjælpemidler ConvaTec fremstiller. Deriblandt det allernyeste på markedet. Samtidig var der lejlighed til at stille og besvare spørgsmål, hvad mange benyttede sig af. Jeg tror, at vi alle havde glæde af mødet. At Anette også havde brød med til kaffen, og bestyrelsen gav lidt til at slukke tørsten med, var medvirkende til, at det hele var særdeles vellykket.

Til slut var der ovenikøbet en lille quiz, hvor de heldige fik en flot præmie. Alt i alt, som sagt, en vellykket og udbytterig eftermiddag.

Lidt en skam, at ikke flere medlemmer var mødt op, men vi havde da den glæde at se et par nye medlemmer iblandt os, som vi glæder os til at se fremover.

Til medlemmer, som endnu ikke har været med til vore hyggelige møder. Prøv at kom, og få en snak med en ligestillet, vi plejer altid at have det hyggeligt, for vi kan da også tale om andet end vores problemer.

P.b.v.
Kaj Svendsen,
næstformand

Næste møde

Julefest

Fredag den 4.december fra kl. 14.00 til 19.00.

skal vi atter mødes i festligt lag til vores årlige julehygge i Pilegården, Brønshøj.

Her vil der igen i år blandt andet være et lækkert jule- tag-selv-bord. Efter at vi har spist, skal vi også have kaffe, og hertil kommer sangeren Rizzo med sin dejlige ledsager Annie. De to dejlige mennesker vil igen i år synge og spille deres festlige sange, og Annie vil sikkert sørge for, at der også bliver nogle fællessange, vi kan synge med på. Det skal nok blive festligt, når I så også vil tage jeres gode humør med hjemmefra. Så kan vi få nogle hyggelige timer sammen. I år har vi sørget for, at vi må blive til kl. 19.00. Bestyrelsen har bestemt, at denne underholdende eftermiddag med arrangement og underholdning vil beløbe sig til kun 50,- kr. **Bindende tilmelding skal ske *senest 28. november.***

Tilmelding skal ske til Grethe, tlf. 38 28 03 82.

Som tidligere skal vi hver især have en lille gave med til ca. kr. 20,-.

Kommende møde i det nye år

Generalforsamling

Fredag den 5.februar 99.

skal der være generalforsamling. Det bliver sikkert fra kl. 14.00 til 18.00, men herom nærmere besked i det næste Copa-blad. Vi håber på et stort fremmøde.

P.b.v.
Grethe Nielsen,
lokalformand

Københavns amt

Siden sidst

Bradepandekage, sang og harmonika

18. september havde vi viseaften. Det var første gang, vi forsøgte os med et arrangement af den karakter, og det var rigtig hyggeligt.

Vi startede kl. 18.30 med at spise, og der var en god stemning bordet rundt. Da de tre harmonikaspillere tog fat på underholdningen, rykkede vi ud omkring nogle mindre borde, hvor vi fik kaffe/te og med Sv.Åge's dejlige hjemmebagte bradepandekage.

Vi fik sanghæfter, og så kunne vi synge med, og indimellem lyttede vi bare. Lidt senere begyndte vi at danse. Vi sluttede omkring kl. 21.30.

Det var en dejlig aften.

Tak til vores tre musikanter - vi ringer igen. Og en stor tak til hjælperne for jeres store arbejde, specielt da der skulle vaskes op, opvaskemaskinen var gået i stykker.

Og det var jo sidste gang vi i denne omgang kunne være i Skovlunde Medborgerhus, men vi ses igen i Herlev, Sønderlundsvej.

P.b.v.
Carina

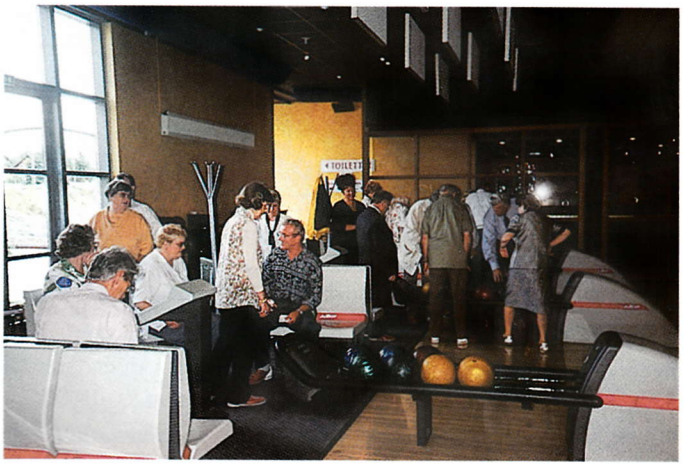

Efter 5 kvarter med tunge kugler.....

.....trak vi os tibage til en lækker buffet

Frederiksborg amt

Kom i julestemning - julemøde lørdag 28.november kl. 13.00.

Så er det snart jul og dermed udkald til vort årlige julemøde i cafeteriet på Lillerød Skole lørdag den 28. november kl. 13.00.

Så er det igen ved den tid, hvor vi træffes og hygger os sammen omkring en god anretning, og lidt godt til de indre tørre organer, samt til den traditionelle berømte „Jule Bingo", m.m. Der vil endvidere blive serveret kaffe og te efter ønske.

Vi håber derfor, at der vil møde rigtig mange op, så vi kan komme i den rigtige julestemning. Vi mødes som sagt på *Lillerød Skole, Frederiksborgvej 65, Allerød, lørdag den 28.november kl. 13.00,* og da vi på forhånd har lovet jer en god anetning med julens specialiteter *er tilmelding som vanlig en nødvendighed.*

Hvad koster så al denne herlighed. Ja, for medlemmer er det gratis, gæster skal betale 100,-kr. Drikkevarer er for egen regning, men sælges dog til de sædvanlige lave priser.

Tilmelding kan som vanlig ske til:
Formand Bent H. Larsen
Emil Noldesvej 32
3000 Helsingør
tlf.: 49 22 06 16
eller
Kasserer Jørgen Wissing
Holmegårdsparken 3, st.tv.
2980 Kokkedal
tlf./fax: 49 14 77 47.
(Begge træffes bedst 17.00 - 18.00).

Sidste frist for tilmelding er fredag den *20. november.*
Som et indslag i vort julemøde, vil der blive trukket lod om en god gevinst mellem alle dem der møder op med en lukket kuvert med navn på.

Hvad skal denne kuvert da indeholde?

Jo, se COPA Frederiksborg amt har i juni 1999 20 års jubilæum. *Kuverten skal derfor indeholde et forslag til hvordan vi kan gøre denne dag til en festdag for medlemmerne.* Resultatet drøfter vi ved vores generalforsamling til februar 1999.

Siden sidst

Skovtur til Big Bowl

22 veloplagte deltagere troppede den 22. august op hos Big Bowl i Hillerød til vores årlige skovtur.

Ja, og derfor var bestyrelsen også spændt på hvordan denne dag ville forløbe.

En ting var sikkert, regnvejr havde vi garderet os mod, og det var godt det samme, for det udeblev heller ikke på denne dag.

Efter megen moro med valg af sko og efter nogens mening alt for tunge kugler kom vi igang med at bowle. Vi opdagede hurtigt, at professionelle var mange af os ikke, men vi morede os alligevel, ja vi blev næsten som børn igen, så stemningen fejlede ikke noget.

Efter fem kvarter med tunge kugler som appetitvækker, kunne vi godt slidte trække os tilbage fra bowlingbanen til en lækker buffet.

Under spisningen blev der så uddelt små præmier til den bedste på de enkelte hold, samt en præmie til dagens højeste totalscore.

Som afslutning på dagen blev der så serveret kaffe og te med små lækre petitfourkager til, hvorefter vi skiltes, og hvor mange gav udtryk for, at det nok var værd at gøre om en anden gang, ja man skulle måske endda starte en bowlingklub.

Generalforsamling

Husk generalforsamling
lørdag den 20. februar 1999 kl. 14.00.
Mød talrigt op. Mere om program og sted i næste Copa-blad.

Rådgivning på Sygehuset Øresund

Husk rådgivning på Sygehuset Øresund i Helsingør den anden onsdag i hver måned fra kl. 17.00 til 19.00.

Da dette nummer af Copa-bladet jo samtidig er årets julenummer, vil bestyrelsen for Frederiksborg amt hermed benytte lejligheden til at ønske vore medlemmer og pårørende i amtet en glædelig Jul og et godt Nytår med håb om, at rigtig mange vil besøge os til vore arrangementer i det nye år.

P.b.v.
Jørgen Wissing

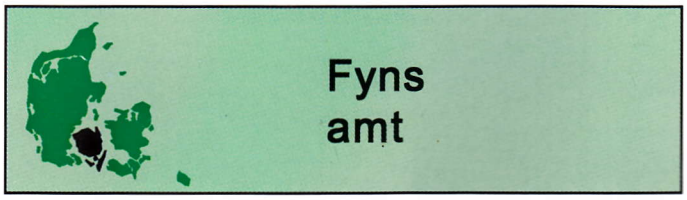

Julesammenkomst
- 9. december kl. 19.00.

Så nærmer tiden sig for årets julesammenkomst, som tidligere år vil det blive holdt hos Kræftens Bekæmpelse, Vesterbro 46, Odense. Datoen er den 9. december kl. 19.00.

Landsformand Arne Nielsen kommer på besøg, og der vil være lidt godt at spise og drikke, samt hyggeligt samvær.

Så sæt kryds i kalenderen til den 9. december kl. 19.00.

P.b.v.
Sonja Nielsen

Julemøde
- indbydelse sendes med posten.

Næste gang vi mødes i lokalforeningen vil være den 22. november til julemødet. Vi mødes i Majbølle gamle skole kl. 14.00. Indbydelser sendes med posten. Foreningen er vært ved kaffen. Vi glæder os til, at vi skal ønske hinanden en glædelig jul.

P.b.v.
Marianne Andersen

Siden sidst

Høstfest
- godt humør, god mad, musik, snak og sang.

Lørdag den 12. september mødtes begge COPA´s lokalforeninger i Storstrøms amt til den årlige høstfest. Alle 36 medlemmer havde medbragt det gode humør til Nyråd Kro. Maden var som sædvanlig tip top og i rigelige mængder. Musikken kunne der heller ikke klages over. Den unge musikant kunne en hel del forskellige skålsange, bare man dog kunne huske dem.

Der blev spist, sunget og snakket, så det var svært at rejse sig op, da vi skulle ind i det andet lokale for at drikke kaffen.

Begge lokalforeninger havde søgt forskellige fabrikanter om, de ville være med til at yde et lille tilskud til musikken. Vi var så heldige, at både ConvaTec og Kirudan syntes, det er en god idé med den årlige fest. Tak til begge firmaer.

Pludselig var den hyggelige aften væk, alle måtte hver til sit.

Og der var et stort ønske om at fortsætte traditionen. ■

Siden sidst

Husk den daglige multivitaminpille
- spændende foredrag.

Lørdag den 3.oktober var der inviteret til medlemsmøde/åbenthus i Våbensted og i alt 43 personer ville gerne høre hvad speciallæge Ann Louise Henriksen kunne fortælle om vores maver og tarmsystem.

Ann Louise Henriksen viste en del billeder og forklarede om vitaminer og mineraler. Og om hvad de forskellige afdelinger af tarmene optager til kroppen. Vi fik en påmindelse om at huske en multivitaminpille dagligt. Hvad kroppen ikke skal bruge, forsvinder jo bare den naturlige vej.

Så det er vigtigt at vide, hvad og hvor meget tarm lægerne har fjernet. Årsagen til forskellige smerter og gener kan måske findes der. Alle spørgsmålene blev også besvaret.

Fra Inge Lise Sørensen var der en mindre, men meget besøgt udstilling. Der var trængsel omkring bordet med hjælpemidlerne. Var der noget nyt?

Foreningen var vært ved kaffe, øl og sodavand. ■

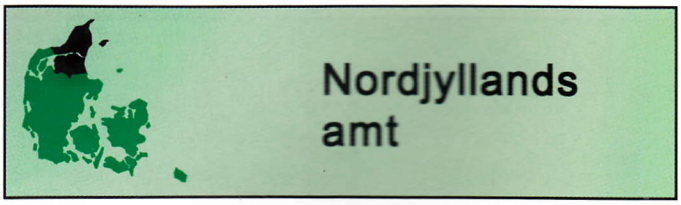

Julehygge
- bankospil og god mad

Fredag 4. december kl. 13.00, Huset, Hasserisgade 10, Aalborg

Som sædvanlig har vi julehygge, og igen i år skal vi have det lidt festligt med grønlangkål og flæsk eller pølse. Men lidt forandring skal der være, så først skal vi have en sild og snaps og slutte af med kaffe og æbleskiver. Vort årlige bankospil (hver deltager har en gave med til ca. 20 kr) tager vi ind imellem for fordøjelsens skyld.

I er velkomne med ægtefælle, ven eller veninde - kun vil vi gerne have **tilmelding senest den *29. november*** af hensyn til 'Husets Café' som vil lave maden til os.

Ring til Flemming Jacobsen, tlf. 98 37 16 30, eller Solveig Nørrevang, tlf. 98 18 31 66 eller Kirsten Møhlenberg, tlf. 98 88 11 51).

Med venlig hilsen
Solveig Nørrevang og
Kirsten Møhlenberg

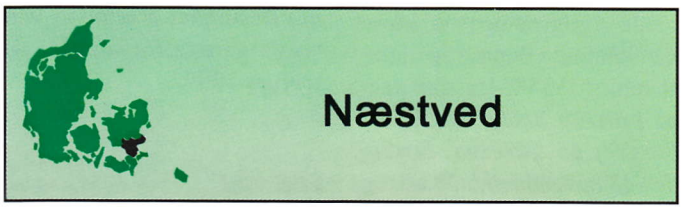

Siden sidst

Høstfest

Lørdag den 12.september var der atter tid til høstfest, som vi jo traditionen tro holder sammen med Lolland/Falster, og i år var det så Næstved's tur til at stå for arrangementet. Vi havde en rigtig dejlig aften på Nyråd Kro, trods et mindre frafald. Maden var lækker og betjeningen tip top, og så havde vi været så heldige at få fat i Brian i år, som sørgede for god musik både til maden og også bagefter, da vi skulle ud og svinge med ørerne. Stemningen var som altid rigtig god, folk var i højt humør lige fra start, og snakken gik på kryds og tværs. Grethe´s flotte blomsterdekorationer satte gang i salget af lodsedler, og under kaffen fik vi hvervet 4 nye støttemedlemmer, og det er vi jo altid meget glade for! Endnu engang må man glæde sig over den livsglæde og positive atmosfære der er i et selskab, hvor vi jo alle ved, der har været og er sygdom, men når vi fester, *så fester vi!*

Kort sagt. Tusind tak for en rigtig dejlig fest.

Mange hilsner
Christina Hartmann

Et højt hurra for Grethe

Den 21. juni fyldte Grethe 70 år, ja det er faktisk rigtigt, selvom det ikke er til at tro. Når jeg tænker på alle de gøremål Grethe har, pyh, jeg kan blive helt svedt ved bare tanken, jo der er fart over feltet.

En stor tak til dig, Grethe, fordi du *altid* er så sød til at hygge om os i vores lokalbestyrelse, altid åbner du og Palle jeres hjem for os med åbne arme, gæstfrihed og masser af lækker hjemmelavet mad, for „vi skal da have lidt guf".

Samtidig sørger Grethe altid for at have kage (kiksekage uhmmm) og lækkerier med, når vi holder møder ude i byen. Grethe laver også de flotteste blomsterdekorationer, som giver et godt salg i vores lotteri. Og så er der alle Grethe's hjemmemalede julenisser, ja det er et kapitel helt for sig, men nej hvor er de flotte!

Da vi mødte op for at fejre Grethe, var der fuldt hus, og Grethe havde selvfølgelig selv lavet al maden.
Kære Grethe, en stor tak til dig for din måde at være på og til lykke med den runde dag.

Mange hilsner
Christina Hartmann

Glem nu ikke lørdag den 5. december

Årets julehygge blev udførligt omtalt allerede i sidste nummer; men for en sikkerheds skyld gentager jeg kort:

Det sker i mødelokalerne på Fakse Sygehus den 5. december kl. 14.00. Medbring julehumør, en julegave pr. deltager - værdi: max. kr. 20,- samt lidt mønter til lotteriet.
Tilmeldingsfrist: **Senest *mandag d. 1.december*** på tlf. 55 37 24 01 (Grethe) eller 56 50 80 42 (Merete).

På glædeligt julegensyn
p.b.v.
Merete Møller, formand

Roskilde amt

Indbydelse til julestue

Mandag den 7. december kl. 18.00 på Møllebo, Københavnsvej 3 i Køge.
Der vil blive serveret en julebanretning med diverse drikkevarer. Der bliver også tid til hyggesnak og et par julesange.

Der vil blive sendt brev med det endelige program medio november.

Siden sidst

Anden gang gik det ikke bedre med at få en fra Køge kommune til at fortælle om den nye servicelov, så derfor måtte jeg aflyse mødet i sidste øjeblik.

Gældelig jul

Bestyrelsen vil gerne ønske alle glædelig jul og godt nytår.

P.b.v. Erik

Kirudan

- en personlig og professionel stomileverandør

- Bredt sortiment fra Coloplast, ConvaTec, Dansac, Hollister og Biotrol.
- Klientafdeling med sygeplejersker og specialuddannet personale.
- Eventuelt besøg og vejledning i eget hjem.
- Hurtig og diskret levering.
- Konkurrencedygtige priser.
- Stort sortiment i stomitilbehør og alle øvrige sygeplejeprodukter.

Kirudan - et godt sted at handle

Kirudan A/S • Nyholms Allé 30 • 2610 Rødovre • Fax. 3672 8322 • Tlf. 3637 9130
dagligt mellem 8-16, fredag 8-15

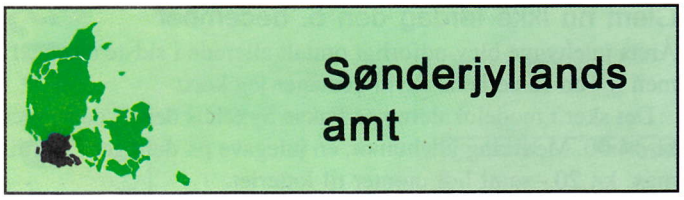

Siden sidst

En dejlig dag - til lands og til vands

Lørdag den 15. august havde vi den årlige bustur, som i år blev i det sønderjyske. Vi havde lavet lidt om på tiderne, så der var to som ikke kom på denne tur, hvilket jeg meget beklager. Efter opsamling i Sønderborg, Aabenraa og Haderslev gik turen til Christiansfeld, hvor turistguide Albert Højgaard stod på. Han fortalte om den gamle grænse, og om mange hændelser der har været de forskellige steder Vi kørte bl.a. til Hjerlsminde, Skamlingsbanken Høkelbjerg - derefter gik turen tilbage til Haderslev, hvor vi sejlede med hjuldamperen "Den skønne He-lene" på Haderslev fjord til Å-røsund via Årø. Undervejs fik vi middag. Fra Årøsund gik turen til Humeltoft i Haderslev, hvor vi fik eftermiddagskaffe. 16 medlemmer havde en dejlig dag.

'Den skønne Helene' på Haderslev fjord

Siden sidst

Stomioperationer på to sygehuse

Onsdag den 23.september havde vi medlemsmøde i Aabenraa, hvor formanden for amtets sundhedsudvalg Carl Holst fortalte om de planer der er om at samle for eksempel brystkræftoperationer på et sygehus og stomioperationer på to sygehuse, så man kan sikre gode operationer på de fire sønderjyske sygehuse. Det gav anledning til en god debat, hvor vi også kom ind på lægevagt og akutberedskab.

Derefter fortalte sygeplejerskerne Henriette Roland og Inga Aagaard, Haderslev Sygehus, at der bliver åbnet stomiambulatorium på Haderslev Sygehus onsdag den 21. oktober i afsnit K8. Åbningstiden er tirsdag og torsdag fra kl. 11.00 til 15.00 og telefontid fra kl. 11.00 til 11.30 på telefon 7427 3535.

Derefter viste forhandler Kirstine Hardam, Holstebro, det nyeste indenfor stomiposer og hjælpemidler. Lokalforeningen siger tak til Kirstine Hardam som var vært ved kaffen. 32 var mødt til denne gode aften.

Nyt stomiambulatorium
Haderslev Sygehus
afsnit K8
tlf. 7427 3535 (11.00-11.30)
Konsultation
tirs. + tors. 11.00-15.00.

Næste møde

Vær med

- COPA i det nye stomiambulatorium.

Tirsdag den 17.november kl. 19.00 på Haderslev Sygehus, gæstekantinen, 3.sal. Sygeplejerskerne Henriette Roland og Inga Aagaard vil fortælle om og vise stomiambulatoriet. Konsulent Carina Petersen, firma Dansac, vil fortælle om firmaets produkter.

P.b.v.
Sven K. Jensen

Mødedatoer i 1999

▲ Mandag den 8. marts kl. 19.00: Generalforsamling i Aabenraa.
▲ Onsdag den 7.april kl. 19.00: Lokalmøde i Haderslev.
▲ Onsdag den 14. april kl. 19.00: Lokalmøde i Sønderborg.
▲ Onsdag den 28. april kl. 19.00: Møde i Tønder.
▲ Lørdag den 8.maj: Bustur.

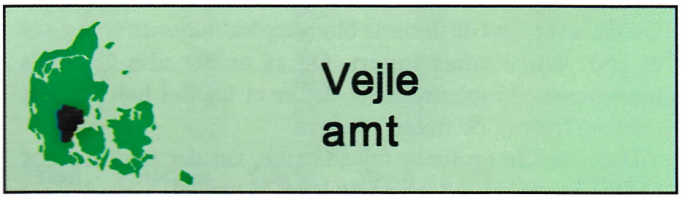

Siden sidst

Udflugt - generalforsamling (uændret bestyrelse) - kunstterapi

Siden sidst har vi haft udflugt til Coloplast i Thisted, det var en dejlig tur. Der var 34 deltagere, vi fik en meget fin beværtning deroppe, det vil jeg gerne sige mange tak for.

Vi har haft generalforsamling i Vejle amt. Der skete ingen ændring i bestyrelsen, vi fik en ny revisor, det blev Benny Rasmussen, Vejle.

Så var der foredrag af Dorit Bue, der er psykiatrisk sygeplejerske og kunstterapeut, så der var rigtig gang i tegning, hvor vi har fået sponsoreret papir og farvekridt fra ConvaTec, det siger vi mange tak for. Vi vil også gerne takke Karen Blok fra firma Karen Blok og Merete Friis fra firma Biotrol som var værter ved kaffebordet.

P.b.v.
Lis Obel Jakobsen

COPA klub Vejle

Mødes på Vejle Sygehus, cafeteriaet.
Følgende datoer:
11.november og
9.december begge dage fra kl. 15.00 - 17.00. Tilmelding til Licy Rasmussen, tlf.: 7585 3058.

COPA klub Kolding

Mødes på Kolding Sygehus, gæstekantinen.
Følgende datoer:
onsdag den 25. november kl. 19.00 - 21.00. Tilmelding mandagen før: Else Rasmussen, tlf. 7552 4512.

COPA klub Fredericia

Mødes på I.P. Schmidtsgaarden.
Følgende datoer: 11.november og 9.december begge dage 13.30 - 15.30.
Tilmelding nogle dage før til Lis Obel Jakobsen, tlf.: 7556 2820.

Viborg amt

Siden sidst

Besøg på Coloplast

Fredag den 18.september besøgte lokalforeningen i Viborg amt Coloplast i Thisted.

Torben Becker, ingeniør i produktionsafdelingen, bød de mange gæster velkommen, hvorefter han redegjorde for fabrikkens historie startende i 1957 indtil i dag, hvor fabrikken har mange datterselskaber fordelt rundt om i verden.

Herefter blev vi flot trakteret med smørrebrød, ost og kaffe. Da alle var velforsynede, holdt Susanne Andersen, der er konsulent for salg og markedsføring i Danmark, et foredrag om stomiplejens udvikling fra den første operation i 1776, foretaget i Frankrig, op til i dag. Det var sikkert meget tankevækkende for mange, at de første selvsiddende poser først blev udviklet i 1950'erne. Der er sikkert også mange der sender Elise Sørensen en taknemmelig tanke, da hun i 1958 var banebryder for de første engangsposer fremstillet af plast. Hele foredraget blev underbygget af en lysbillede serie.

Til slut, da alle var mætte på sjæl og legeme, blev vi vist rundt på fabrikken, hvor vi fik et indblik i produktionen af poser.

Vi vil gerne rette en stor tak til Coloplast for deres gæstfrihed og interesse for brugerne. Tak for en virkelig behagelig og interessant eftermiddag.

P.b.v.
Lisbet Hedegaard

Kryds i kalenderen

Lørdag den 28. november afholder vi ordinær generalforsamling i Viborg amt. Dagens program samt tid og sted følger i brevform. Reserver allerede nu lørdag eftermiddag, den 28.november. Vi glæder os til at se Jer.

P.b.v.
Lisbet Hedegaard

Vestsjællands amt

Siden sidst

Der blev snakket og grinet

„Hvor vi dog har glædet os" - udtaler Edith og Carl Dammann samstemmende da tre fra bestyrelsen her i Vestsjælland dukkede op en aftenstund sidst i september hos vore værter. Arrangementet var jo kommet i stand efter opfordring fra bestyrelsen, der tidligere har efterlyst sammenkomster for stomiopererede på „privat grund". (Læs herom i bladets juli/august nummer side 23 og i september/oktober nummeret, side 26 og 27).

Så Henning, Rigmor og undertegnede mødte op hos Carl og Edith som aftalt, og havde en rigtig god aften, hvor der blev snakket og grinet til langt ud på aftenen. Vi kom som aftenen skred frem ind på mange emner ligefra barndommens legetøj og helt frem til

Birgit Madsen
Ekspedition

Tove Frithioff
Daglig leder

Ulla Sørensen
Sygeplejerske

Vi er til for Dem

STOMACARE er et uafhængigt stomirådgivningscenter, etableret i 1979 med det formål at rådgive og informere om bandager, hudskader og psykiske problemer.
Spørg STOMACARE, vort dygtige og venlige personale rådgiver om samtlige stomiprodukter på det danske marked. Vi leverer portofrit over hele landet fra dag til dag.
STOMACARE stiller *gratis* specialuddannet sygeplejerske til Deres rådighed.
Af vort produktsortiment kan vi nævne Biotrol, Convatec, Dansac, Dansk Coloplast, Hollister og Perma.

Any Petersen
Ekspedition

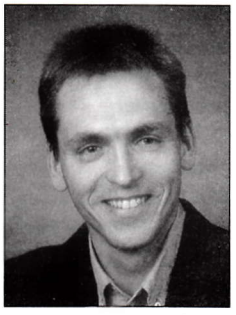

Henrik Fosdam Jensen
Lager og forsendelse

Stomacare
Vangeleddet 77 · 2670 Greve · Telefon 43 69 02 00

den teknologiske udvikling, vi alle har været vidner til, arbejdsliv, fritid og stomisnak fra mange vinkler, men først og fremmest en følelse af frigjorthed, som naturligt opstår, når mennesker med sammenlignende problemer mødes og en tillidsfuld atmosfære opstår, og man i fællesskab finder ud af/oplever, at tilværelsen trods besværligheder er værd at investere i, bl.a. ved sådanne arrangementer.

Vi kunne selvfølgelig godt have ønsket os, at flere havde meldt sig, men måske skal skylden lægges på mig, da jeg i sidste nummer af bladet - *på Carls vegne* - havde skrevet: Stomister i Kalundborgområdet. Carl og Edith bor i Asnæs, og der er immervæk mange kilometer til Kalundborgområdet tur/retur. Dette har sikkert afholdt mange fra at møde op i Asnæs.

Men uanset hvor i vort geografisk store område man er bosiddende, kan vi kun opfordre andre til at invitere stomiopererede - og gerne deres pårørende - til en aften og snakke sammen over en kop kaffe og brød og opleve den fællesskabsfølelse der opstår, når man er mere „privat" end ved foreningsmøderne m.v.

Vi fem havde ihvertfald en uforglemmelig aften og var alle enige om værdien af sådanne arrangementer. Så næste gang vi mødes vil vi være „på hat" med Edith og Carl.

Så hvis du kunne tænke dig at invitere til en aften i dit hjem, vil bestyrelsen gerne være dig/Jer behjælpelig med praktiske råd og vejledning. Du kan altid kontakte os på følgende telefonnumre:

Ragnar Bodi,
tlf.: 58 26 48 24.
Torben Hansen,
tlf.: 57 61 56 23.
Per Madsen,
tlf.: 58 85 31 49.
Rigmor og Henning Nielsen,
tlf.: 59 26 57 46 eller mobil
21 48 57 46 (efter kl 18.00).

Mange venlige hilsner til alle vore medlemmer

P.b.v.
Per Madsen

Siden sidst

Besøg på Coloplast

Lokalforeningens i Vestsjællands amt's efterårstur til Coloplast i Humlebæk, lørdag den10.oktober.

Efterhånden som tilmeldingerne strømmede ind, steg mit humør mere og mere, og da tidsfristen for tilmelding til vores efterårstur var nået, var vi kommet op på 33 tilsagn. Desværre måtte enkelte melde afbud på grund af pludselig opstået sygdom, men slutresultatet blev 29 COPA-medlemmer med pårørende.

Humøret var fra starten højt, folk kom i snak ved opsamlingsstederne og i bussen, der iøvrigt kom fra Svebølle Turistfart, der sikkert førte os frem til vores bestemmelsessted, nemlig Coloplast i Humlebæk.

Vi blev hjerteligt budt velkommen af salgschef Jørn Harnfeldt og salgskonsulent/sygeplejerske Bina Kanto.

Disse to hovedpersoner samt produktionscenterchef Hans Georg Liebst førte hele forsamlingen sikkert og professionelt gennem deres fagområder.

Indledningsvis fortalte Jørn Harnfeldt om Coloplast - logoet der er lig med det græske ord Helios, der betyder lys og liv. Det er netop i betydning heraf, at Coloplast ved sine gennemprøvede, udviklede og testede produkter vil opnå at give stomiopererede og andre handicapgrupper et bedre liv med øget livskvalitet. Hele grund- og videreforskning er bygget op omkring dette symbol.

Jørn Harnfeldt berettede om „hvordan det hele begyndte", om produktionen, om markederne, om udvikling af nye bandager, sårplejeområdet, inkontinensområdet, salg, lagerstyring, distribution og meget, meget mere. Yderst levende og inspireret fortalt og forklaret. Bina Kanto gennemgik herefter hele det store og righoldige udbud af stomihjælpemidler fra den første plastpose i begyndelsen af 50'erne og frem til det sidste skud på stammen, nemlig Assura serien.

Man havde fra fabrikkens side virkelig gjort noget ud af at give os så mange oplysninger som muligt, men vel at mærke på en god, saglig og forståelig måde, så vi alle fik optimal viden om produkterne. Det vil gå for vidt her at komme ind på alle detaljerne i det store stomiprogram, men jeg kan forsikre, at der ikke blev glemt noget, og spørgsmål og kommentarer blev da også besvaret og forklaret på en humoristisk men professionel måde.

Efter en yderst delikat frokost førte Hans Georg Liebst os gennem produktionsområderne og fortalte levende og engageret ud fra sin 18 årig erfaring om de stomiprodukter der blev fremstillet, og gjorde meget ud af at vise os den kvalitetskontrol, man lægger så stor vægt på. Det var spændende og fascinerende at se og opleve stomiprodukternes fremstilling.

Til hverdage, åbner vi som det naturligste i verden en æske med pose eller pose/plade, sætter den på maveskindet og forventer, at det hele virker som det skal uden nogen egentlig viden om, hvad der egentlig er gået forud med hensyn til forskning, udvikling, fremstilling, test, kvalitetskontrol, m.v.

Det var en god og lærerig oplevelse at besøge Coloplast og opleve den „spirit", ledelse og medarbejdere lægger for dagen i en forventning om at gøre tilværelsen for stomiopererede og andre handicappede lettere, sikrere og derved leve op til intentionerne i fabrikkens logo.

På vejen hjem i bussen kom der, trods trætheden ved at få så megen viden proppet ind i vores hoveder, mange tilkendegivelser om en meget positiv oplevelse og gerne på sigt et nyt besøg.

Lokalforeningen i Vestsjælland vil med disse få, men velmente ord sige alle på Coloplast en stor tak for en lærerig og eftertænksom lørdag.

Med venlig hilsen og på godt gensyn en anden gang
Per Madsen

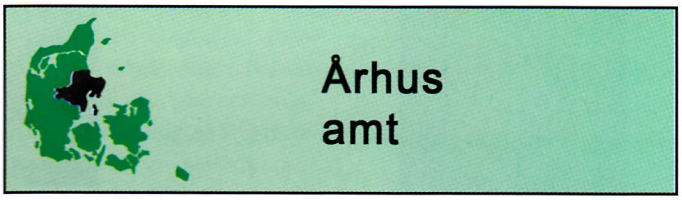

Siden sidst

DR- besøget

Onsdag den 16.sept. var lokalafdelingen på besøg ved DR-Århus. Efter aftale skulle vi mødes i receptionen. Her ventede en guide på os. Inden den lange march i TV-byen blev vi informeret om, hvorledes rundturen ville foregå.

Første stop på turen var radiostudiet for Østjyllands Radio. Herefter gik forsamlingen ad lange gange videre til en model af hele TV-byen. Vores guide fortalte om de forskellige bygninger i modellen. Vi så bl. a. TV-studierne for udsendelserne "En naturlig forklaring" og "Rene ord for pengene".

Et sted, som var utroligt spændene at besøge, var dekorationsafdelingen. Her kunne vi se mange kendte rekvisitter fra forskellige udsendelser. En tur i garagen var der også tid til. Den er nu lidt større end til en personvogn. Der er kun denne ene garage til alle køretøjerne. Men til gengæld tror jeg, den er stor nok til et passagerfly.

Vores guide gav os lov til at komme i magasinerne. Det var ellers ikke et fast indslag i rundvisningen. Men p.g.a. guidens tidligere arbejde i netop magasiner syntes hun, at vi lige skulle se det kæmpe udvalg af effekter, der er nødvendig for at kunne lave TV.

Efter en spændende og meget interessant rundvisning sluttede aftenen med kaffe og brød i kantinen.

Siden sidst

'Handicap på Tværs' i Silkeborg

Den 9. og 10. oktober var COPA sammen med 18 andre handicapforeninger til messe i Silkeborg.

Om fredagen var der både en ungdomsskole og en voksenskole, som havde temadag på messen. Mange af eleverne henvendte sig til standene med spørgsmål og ønske om at få brochurer med information.

Initiativet, fra "Kulturkontoret i Silkeborg" til denne messe var god. Men det var synd, der ikke kom flere besøgende. Fredag eftermiddag og lørdag fra kl. 10 til kl. 13 var der alt for få gæster. Grunden kunne måske være starten på skolernes efterårsferie.

Lørdag sluttede med paneldebat mellem politikere og patientforeningerne. Til dette indslag var der pæn tilslutning. Der var også en god spørgelyst til panelet på skift mellem foreningerne. Alt i alt var der en rimelig aktivitet ved vores stand. Der er svært at gøre op, om det var arbejdet værd med dette arrangement. Det vigtigste er vel at vise flaget på relevante messer for netop vores målgruppe. ■

Næste Randersmøde

Lær at tænke positivt

- mandag den 23. november kl. 19.00 på Randers Sygehus.

Mødet bliver holdt i Den store kantine (gennem hovedindgangen).

Det vil blive en spændende aften, så derfor bør du møde op. Aftenen starter med foredrag af Catharina Siemerling om NLP Terapi. Hvad kan du bruge NLP Terapi til ?

*Til at opnå de mål du sætter dig.
*At tænke positivt.
*At finde dine ressourcer og styrke dine svage sider.
*At øge din selvtillid og dit selvværd.
*Og m.m.

Lidt information om Catharina Siemerling :

Uddannet lægesekretær med mange års erfaring. 2-årig NLP terapeut uddannelsen ved Dansk NLP-Institut i Silkeborg.

Herefter vil sygeplejerske Anne Boel vise nye stomiposer fra ConvaTec. Til stede vil også være Fa. Mærsk Andersen, Randers. Fra Randers Sygehus deltager Helle Rasmussen fra stomiambulatoriet , Hanne Jepsen fra kirurgisk afd. og socialrådgiver Ingelise Henriksen.

Chefen ang. hjælpemidler i Randers, Bruno Søndergård, vil svare på evt. spørgsmål vedrørnede hjælpemidler.

ConvaTec vil være vært med kaffe/the og brød.

A.h.t. bestilling af kaffebord ønskes **tilmelding senest *fredag den 20.nov.*** hos enten :

Lis Lene Carstensen
tlf. 86 42 69 79 eller
Henning Granslev,
tlf. 86 28 11 24
(bedst mellem kl. 14 og 18).

Tag telefonen nu, vi venter på *din* tilmelding. ■

INGE - LISE SØRENSEN ApS

SPECIALISTER I SYGEPLEJEARTIKLER

STOMI • KOMPRESSIONSSTRØMPER • BRYSTPROTESER
SÅRBEHANDLING • BANDAGER • INKONTINENSPRODUKTER

- Rådgivning ved specialuddannede sygeplejersker
- Individuel tilpasning i eget hjem
- Levering fra dag til dag
- Intet ekspeditionsgebyr
- Fragtfri levering
- Salg til private

Sundtoldvej 8C • 3000 Helsingør • Tlf. 49 21 00 44 • Fax 49 21 02 57

Randersklubben

Fredag den 20. nov. kl. 14 til kl. 17 i Fritidscentret, Vestergade 15, Randers, vil der blive holdt julehygge. Da der skal købes julegodter m.m. bør du tilmelde dig hos :

Lis Lene Carstensen, tlf. 86 42 69 79 eller Anne Marie Malling Olesen, tlf. 86 43 43 37 **senest onsdag den 18. novovember.**

Efter nytår starter kluben igen fredag den 22.1.1999 fra kl. 14 til kl. 17.

Hyggeklubben på Langenæs Handicapcenter, Århus

Hyggeklubben på Langenæs Handicapcenter, Langenæs Alle', Århus er åben *11.nov. og 9.dec. begge dage fra kl. 14 til kl. 16.*

Der vil begge dage være åbent for *rådgivning fra kl. 16 til kl.19.*

Husk disse tilbud er der altid den anden onsdag i måneden.

I anledning af julen vil der den 9. december blive sørget ekstra godt for vores gæster. Dette tilbud gælder fra kl. 15 denne dag.

Start i 1999: onsdag den 13. januar (gældende både hyggeklub og rådgivning).

Ekstra juletilbud

Langenæs HandicapCenter -fælles julearrangement

Torsdag den 17 dec. og fredag den 18. dec fra kl. 10 til kl. 16 vil der være åbent med julehygge for alle interesserede. Der vil i disse dage være mulighed for at lave lidt julepynt. Det er ikke nødvendigt med tilmelding. Huset vil sørge for at indkøbe papir, pyntegrønt lys m.m.

Så har du/I lyst og tid til dette arrangement, er du/I meget velkommen. Det er ikke sikkert, der vil være en repræsentant fra COPA. Men du kan møde mange andre rare brugere af huset. Der vil også være kaffe og brød, til de der har lyst.

God jul og et godt nytår til dig og din familie

COPA, Århus lokalafdeling ønsker dig og din familie en god jul og et godt nytår.

P.b.v.
Henning Granslev

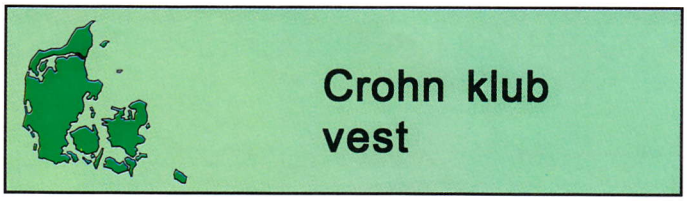

Siden sidst

En vellykket temadag

Søndag den 27.september havde vi en særdeles god, vellykket, oplysende (selv solen skinnede) og positiv dag på Langenæs Allé, Århus. Vi var 26 tilmeldte til dagen, som startede med et tiltrængt morgenbord kl. 9.30, idet flere kom langvejs fra. Der var deltagere fra Kruså, Haderselv, Vojens, Vejle, Skanderborg, Viborg, Randers, Hammel, Sall, Galten, True og Århus.

Læge og forsker Jørgen Agnholt (netop hjemvendt fra verdenskongres i Wien) gav et meget interessant foredrag med revolutionerende nyheder. Han kunne fortælle, at man er kommet langt i forskningen, og har opdaget, hvad der præcis går galt i cellerne, når man udvikler Crohns sygdom. Jørgen Agnholt fortalte om T-celler, som er en del af de hvide blodlegemer og hvoraf 50% /1/2 kg) findes i mave-/tarm systemet. Man arbejder på ballancen immunforsvaret og en T-celle vaccine. Desuden arbejder man på nye meget lovende behandlinger (alt efter sygdommens sværhedsgrad) som vi vil høre mere om i det nye år.

Efter en god frokost havde vi besøg af Anne Boel fra ConvaTec, som fortalte os om deres nyeste produkter og fremviste et udvalg. Vi fik strakt benene, snakken gik muntert og ivrigt alt imens vi kiggede og mærkede på varerne.

Derefter hørte vi atter et interessant foredrag af Kirsten Nygaard Sørensen, omhandlende biopati. Bio står for liv og pati står for lidelse. Kirsten Nygaard Sørensen fortalte levende bl.a. om vitaminer, mineraler, vegetabilsk kul (som er god til udrensning) og hvilken madolie, der er bedst for kroppen. Vi hørte om irisanalyse, og hvor vi kan trykke et bestemt sted på hænderne for at bedre colons (tyktarmens) funktion og samtidig fjerne hovedpine. Derefter testede hun mange af os og fortalte hvad vi kunne indtage for at få det bedre. Dette var så spændende, at eftermiddagskaffen endte med at blive ta´selv bord.

Alle var (tror jeg) trætte men godt tilfredse med dagens infhold, efter denne gode, intensive dag som sluttede kl. 17.45.

Deltagerne kørte hjem med rosende ord og et smil på læben. Crohngruppen takker for interesse og den store tilslutning.

Med venlig Crohn hilsen
Mariann Olesen

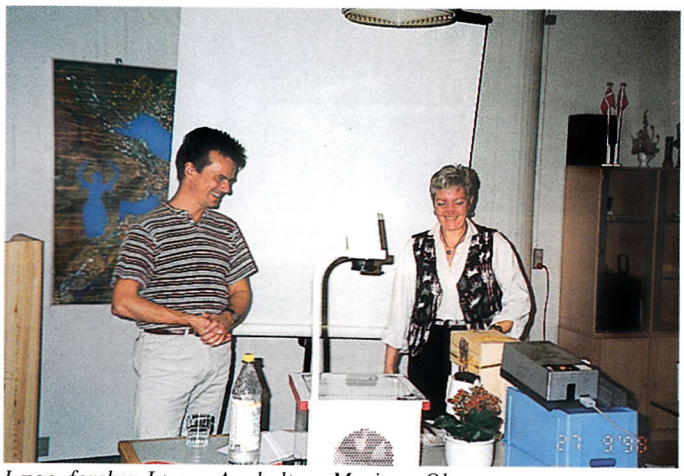

Læge, forsker Jørgen Agnholt og Mariann Olesen.

Kost/vitamin-test.

Temadag med Crohngruppen Vest

Af: Henning Granslev

Overtegnede deltog den 27. september i Crohngruppens temadag.

Arrangementet blev holdt i på Langenæs HandicapCenter i Århus.

Der blev startet med fælles morgenbord. Her fik man hilst på hinanden og talt om lidt af hvert ang. COPA og stomi. Der var 24 deltagere fra både amterne Viborg , Sønderjylland og selvfølgelig Århus.

Første foredrag blev holdt af forsker og læge Jørgen Agnholt (Århus universitet). Det blev et meget spændende foredrag om T - cellernes rejse i kroppen. Rejsen blev beskrevet som en sejltur med gode og dårlige celler fra havn til havn. Jeg vil ikke forklare hvad T - celler er, men blot fortælle at der er sket et meget stort fremskridt m.h.t. forskningen i Crohnsygdommen. Det vil om kort tid, sandsynligvis til foråret være muligt at afprøve en nye vaccine til enkelte crohnpatienter.

Jørgen Agnholt har lovet at give COPA information når forsøget bliver godkendt af sundhedsministeriet.

Det var virkelig et godt og forståeligt foredrag.

Efter en god frokost med div. lækkerier var det tid til, at sygeplejerske Anne Boel kunne præsentere nye produkter fra ConvaTec. Vi fik fremvist de nyeste stomiposer og et nyt pulver, som kan gøre "det i posen" lidt fastere. Dette pulver har en fantastisk virkning til at jævne "det flydende."

Danskere elsker jo mad. Men er det nu det rigtige, vi spiser?. Ja, siger vi fleste, jeg spiser da kun noget, som jeg kan lide. Spøg til side. Det skader jo ikke at høre om kost. Man kan jo altid prøve at lægge kosten lidt om, bare ikke for meget, vel? Kostekspert og biopat Kirsten Nygaard Sørensen fortalte os om, hvor vigtigt det er for kroppen at få de rigtige vitaminer og mineraler hele året. Det er jo rigtigt, de fleste af os kan sikkert lære at ændre kosten. Noget, der er meget vigtigt, er at spise årstidens grønsager og spise varieret

Efter kostforedraget kunne deltagerne få en vitamin/ mineraltest. Dette var der stor søgning til, Jeg tror alle fik en test.

Som sagt, var der deltagene, som havde kørt langt til denne temadag. Det tyder jo på at emnerne til foredragene var rigtigt valgt. Fra min side skal der lyde en tak for en god og spændende dag. Jeg håber på, at Crohngruppen igen vil holde en spændende temadag for interesserede om crohn m.m.

Tak til Mariann Olesen og den trofaste gruppe i Crohn - Vest.

Biopat, kostterapeut Kirsten Nygård Sørensen

En vigtig oplysning angående medicintilskud

Mange har spurgt, om det er muligt at få tilskud til medicin. Under denne temadag forhørte jeg deltagerne om, hvor meget de selv betalte. Mange gav udtryk for, at de kun betalte 300 kr. pr. måned. Altså nøjagtigt ligesom alle andre forbrugere af dyr medicin. Jeg har forhørt mig nærmere hos en socialrådgiver her i Århus. Her fik jeg følgende bemærkninger om tilskud til medicin:

Det skal bemærkes at, medicinen *skal* være en lægeordineret tilskudsberettiget medicin, og der skal være et varigt behov.

Hvis medicinen ikke er tilskudsberettiget kan din læge dog søge sundhedsministeriet om dette.

Er du i tvivl, bør du henvende dig til din læge.

Et godt råd vil være at indmelde sig i Sygesikringen DANMARK.

Rådet gælder for ens børn eller ægtefælle/ samleverske. Jeg vil gøre opmærksom på, at det vil være umuligt for en stomiopereret at komme i betragtning om optagelse som et nyt medlem i DANMARK. Men børns mor eller far kan få optaget sit barn som medlem. Når barnet først er medlem, bliver man ved det fyldte 16. år overflyttet til selvstændigt medlem. Dette gælder også, selvom der skulle være opstået en sygdom som f.eks. morbus crohn.

Jeg er ikke selv medlem af DANMARK, men min kone og datter er medlem. Husk, er du eller dit barn først blevet syg, er det for sent at blive optaget i DANMARK. Dette indslag er kun for at gøre opmærksom på fakta. Selv om man ikke kan få glæde af medlemskab, kan ens børn og mand/kone dog få tilskud til f.eks. medicin, tandlægebesøg, briller, m.m.

Hilsen
Henning Granslev

Nu stomiambulatorie på Sygehus Fyn, Svendborg

Åbningstid: Fredag Kl. 08.30 - 14.30.
Tidsbestillling: Hver dag, tlf. 6320 2093 (09.00 - 10.00).
Telefonkonsultation: Mandag 13.30 - 14.30 samt torsdag 08.30 - 09.30.

Med venlig hilsen sygeplejerske Lis Hellegård

Nyhed til kolostomiopererede

Assura Conseal ny og forbedret 1-dels prop

Af: Ghita Gaarde-Nissen, Senior produktchef

Frihed til et aktivt liv

En kolostomioperation er ofte en stor omvæltning for den opererede. En af de største forandringer er, at man mister kontrollen over udtømning af tarmen og dermed også afgangen af lyde og lugte fra tarmen. Denne mangel på selvkontrol, opleves af mange som en begrænsning for at kunne leve et liv som før operationen.

Oplever du også det som en begræsning for dit aktive liv? Så er Assura Conseal proppen måske løsningen for dig, idet proppen tillader dig at fortsætte det aktive liv sammen med andre mennesker - uden pludselige „pruttelyde" fra stomien og uden en pose på maven.

Når du bruger Conseal proppen, er du først og fremmest fri for pludselige lyde fra stomien, som kan føles meget generende i selskab med andre. Det er fordi, at den tillader tarmluften at passere gennem proppens kulfilter - uden lyd og uden lugt.

Assura Conseal proppen er helt flad og diskret, og ligner mest af alt et plaster. Når du har den på under tøjet, er det kun dig selv, der ved det.

Bruger med prop

Proppen kan bruges af de fleste kolostomiopererede, der har en venstresidig stomi. Hvis du har afføring mere end 2-3 gange i døgnet, og kronisk tynd afføring, kan proppen dog ikke anbefales. Din stomisygeplejerske kan fortælle, om proppen er en mulighed for dig.

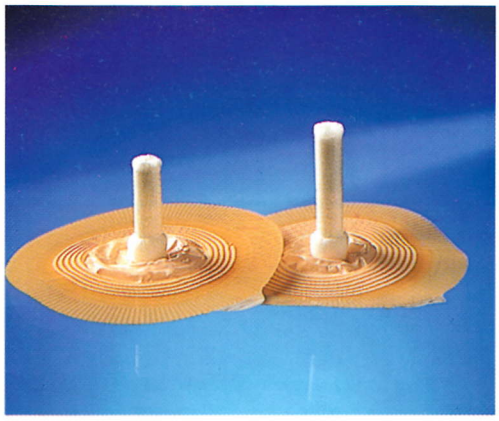

Assura Conseal prop

Nyhed til ileostomiopererede med et stort output

Assura Natpose og Assura Magnum

Af: Ghita Gaarde-Nissen, Senior produktchef

Når stomiopererede har et meget stort output (mere end 1,5 liter i døgnet), er det ofte besværligt at håndtere. Det gælder især om natten, fordi stomiposen skal tømmes for at undgå lækage. Det er ikke rart at skulle op om natten for at tømme posen, og samtidig være nervøs for, om posen lækker på grund af det store output.
Derfor har Coloplast i samarbejde med stomisygeplejersker og stomiopererede udviklet et system, som løser disse problemer både nat og dag. Systemet består af to forskellige produkter **Assura** Natpose og **Assura** Magnum.

Assura Natpose

Natposen er en tømbar 2-dels pose, der passer til **Assura** basispladen. Det er en sengepose, som kan rumme ca. 2 liter. Posen har et indbygget filter.

Assura Magnum

Magnum er en tømbar 2-dels pose, der passer til **Assura** basispladen. Posen kan rumme ca. 600 ml. Magnum kan bruges om dagen eller om natten til ileostomiopererede, der har behov for en pose, der er større end **Assura** Maxi.

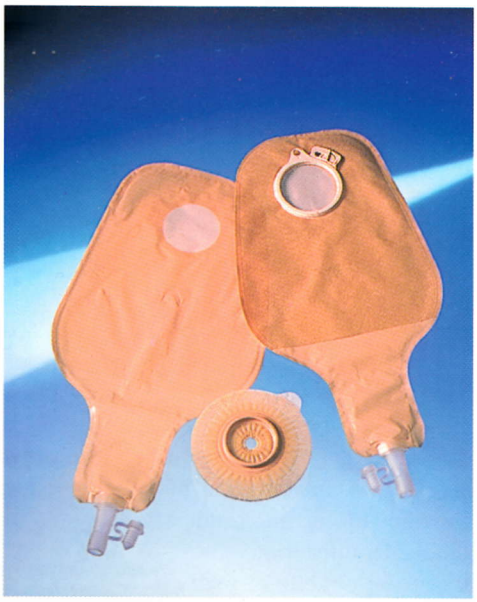

Assura Magnum

Assura Magnum er forsynet med et nyudviklet ileofilter, som sørger for, at posen ikke fyldes med luft, og at den filtrerede luft kan passere uden lugt. ■

Hvis du ønsker mere information, eller ønsker produktprøver, så kontakt Coloplast Danmark på telefon 49 11 12 08.

Assura Natpose

Coloplast : Systems

Vil du være med til at påvirke udviklingen af vore fremtidige produkter?

Coloplast er idag en af verdens førende producenter af stomi produkter.

En af Coloplast's målsætninger er at bidrage til en øget livskvalitet for stomi-opererede.

Vi lægger vægt på kvalitet og pålidelighed.

Dette opnås gennem udvikling af nye og bedre produkter, samt gennem forbedring af eksisterende produkter.

I udviklingsprocessen er afprøvningen af produkterne - hos jer brugere - meget vigtig. Vi har derfor jævnligt brug for stomi-opererede, der vil hjælpe os med at afprøve nye produkter.

Der kræves ingen specielle forudsætninger, alle kan deltage uanset alder, stomitype og foretrukne produkter.

Hvis du har lyst til at hjælpe med udviklingen af nye produkter, udfyld da venligst nedenstående svarkupon.

Har du spørgsmål eller ønsker du yderligere oplysninger kontakt da vor kliniske rådgiver:
Helene Bergmann, sygeplejerske på tlf. nr. 49-111341

Med venlig hilsen

Coloplast

☐ Ja, jeg vil gerne deltage i afprøvningen og udviklingen af nye produkter.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____

Postbesørges ufrankeret

Coloplast betaler portoen

Coloplast

Coloplast A/S
Att.: Helene Bergman
Holtedam 1
+++ 3055 +++
3050 Humlebæk

Mødekalender

medio november - medio januar

DATO / TID	STED / MØDEBESKRIVELSE / ARRANGØR
11-11 kl. 17.00-19.00	Sygehuset Øresund, Helsingør. Åbent hus. Rådgivning. *Frederiksborg amt*
11-11 kl. 14.00-16.00	Langenæs Alle 21, Århus. Hyggeklub. *Århus amt*
11-11 kl. 16.00-19.00	Langenæs Alle 21, Århus. Rådgivning. *Århus amt*
20-11 kl. 14.00-17.00	Vestergade, Randers. Julehygge. *Århus amt*
22-11 kl. 14.00	Majbølle Gl. Skole. Julemøde. *Lolland / Falster*
23-11 kl. 19.00-22.00	Randers Sygehus, kantinen. Randers. Medlemsmøde. *Århus amt*
28-11 kl. 13.00 - ?	Lillerød Skole, Frederiksborgvej 65, Allerød. Julemøde. *Frederiksborg amt*
28-11 kl. 14.00	Sønderlundvej 7 B, 2730 Herlev. Julemøde. *Københavns amt*

DATO / TID	STED / MØDEBESKRIVELSE / ARRANGØR
04-12 kl. 14.00-19.00	Pilegården, Brønshøjvej 17, Brønshøj. Julefest. *København / Frederiksberg*
05-12 kl. 14.00	Mødelokalerne på Fakse Sygehus. Julehygge. *Næstved*
07-12 kl. 18.00	Møllebo, Køge. Julestue. *Roskilde amt*
09-12 kl. 17.00-19.00	Sygehuset Øresund, Helsingør. Åbent hus. Rådgivning. *Frederiksborg amt*
09-12 kl. 14.00-16.00	Langenæs Alle 21, Århus. Hyggeklub. *Århus amt*
09-12 kl. 16.00-19.00	Langenæs Alle 21, Århus. Rådgivning. *Århus amt*
09-12 kl. 19.00	Kræftens Bekæmpelse, Vesterbro, Odense. Julemøde. *Fyns amt*
13-01 kl. 17.00-19.00	Sygehuset Øresund, Helsingør. Åbent hus. Rådgivning. *Frederiksborg amt*
17-12 og 18-12 begge dage 10.00-16.00	Langenæs Alle 21, Århus. Fælles julearrangement. *Århus amt*
13-01 kl. 14.00-16.00	Langenæs Alle 21, Århus. Hyggeklub. *Århus amt*
13-01 kl. 16.00-19.00	Langenæs Alle 21, Århus. Rådgivning. *Århus amt*
22-01 kl. 14.00-17.00	Vestergade, Randers. Hyggeklub.. *Århus amt*
22-01 kl. 17.30	Rødovre Bowlinghal, Rødovre Centret. Bowling. *Københavns amt*

Stomiambulatorier / Stomiklinikker

Postnr	Sygehus	Telefonnummer (& evt. ringetid)	Konsultation
2400	Bispebjerg Hospital, Stomiambulatoriet 2400 Kbh. NV	35 31 26 96 (man.-fre. 08.30-09.00)	Efter aftale alle hverdage
2600	KAS-Glostrup, Stomiklinikken 2600 Glostrup	43 23 27 47 (man.-fre. 8.30-09.00)	Efter aftale alle hverdage
2650	Hvidovre Hospital, afd.215-6, Stomiambulatoriet 2650 Hvidovre	36 32 36 21 (man.-fre. 08.00-09.00)	Efter aftale
2730	KAS-Herlev, 16. sal, stue 17 2730 Herlev	44 88 44 88 (man.-fre. 08.00-09.00)	Efter aftale man.-fre.: 08.00-15.00

Fortsat fra forrige side

Postnr	Sygehus	Telefonnummer (& evt. ringetid)	Konsultation
2900	KAS-Gentofte, kir.amb. D 732 2900 Hellerup	39 77 39 77 lokal 3377 (man.-fre.: 08.00-09.00)	Man.-fre.: 08.00-14.00
3000	Sygehuset Øresund Helsingør, plan 2 afd. 23 3000 Helsingør	48 29 23 23 lokal 2320	Efter aftale
3400	Hillerød Sygehus, Stomiambulatoriet 3400 Hillerød	48 29 35 63 (man.,ons.,tors. 08.00-09.00)	Efter aftale
3700	Bornholms Centralsygehus 3700 Rønne	56 95 11 65 lokal 2123	1. og 3. torsdag i måneden 09.00-13.00
3900	Dr. Ingrids Hospital, kir.afd. K2 3900 Nuuk, Grønland	*Fra Danmark: 009 299* 21 101 lokal 2220 (man.-fre. *12.00-19.30*; lokaltid: 08.00-15.00)	Efter aftale
4000	Roskilde Amtssygehus, Fælles kir. ambulatorium 4000 Roskilde	46 32 32 00 lokal 2529 (man. 08.00-09.00)	Efter aftale
4200	Centralsygehuset i Slagelse, Indgang 43 Fælledvej, 4200 Slagelse	58 52 19 00 lokal 2133 (man.,tors.,fre. 08.00-09.00)	Man.,tors. og fre.: kl. 08.00-15.00;
4300	Centralsygehuset i Holbæk, Afd. A1, stomiambulatoriet 4300 Holbæk	53 43 32 01 lokal 2114 eller søger 5809 (man.-tors. 08.30-09.00	Man.-tors.: 08.30-16.00
4600	RASK, Stomiamb. Kir. ambulatorium 4600 Køge	56 63 15 00 lokal 3925 (tirs.+tors. 13.00-13.30)	Efter aftale
4700	Centralsygehuset i Næstved afd. 19 stuen, 4700 Næstved	55 72 14 01 lokal 4208 (man.-tors. 09.00-09.30)	Man. - tors. : 09.00 - 15.00
4800	Centralsygehuset i Nykøbing F 4800 Nykøbing F	54 85 30 33 lokal 3350 (08.00-09.00)	Tirs - tors.: 12.00-16.00
5000	Odense Universitetshospital, ved afsnit A4, 13.etage 5000 Odense C	65 41 15 27 (tirs.+ tors. 11.30-12.00)	Tirs. + tors.: 08.00-15.00
5500	Middelfart Sygehus, Organ.kir.afd. 5500 Middelfart	64 41 21 21 lokal 1665	Torsdage efter aftale
5600	Fåborg Sygehus Kir.amb., Stomiamulatoriet 5600 Fåborg	62 61 09 01 lokal 232	Man.-fre.: 09.00-14.00
5700	Sygehus Fyn, Svendborg, K-Centeret, organkir. afd. K 5700 Svendborg	63 20 20 93 (hverdage 09.00-10.00)	Fre.: 08.30-14.30
6000	Kolding Sygehus. Stomiamb. D.2. 6000 Kolding	75 53 32 22 lokal 3105	Man. og tors.: 12.00-15.00
6400	Sønderborg Sygehus afd. K21 6400 Sønderborg	74 43 03 11	Tirs.-tors.: 08.30-14.30
6700	Centralsygehuset i Esbjerg, Stomiambulatoriet 6700 Esbjerg	79 18 20 00 lokal 4113 (man.,tirs.,tors. 08.00-09.00)	Man., tirs. og tors.: 09.00 - 15.00, efter aftale
7100	Vejle Sygehus Stomiambulatoriet, A16 7100 Vejle	75 72 72 33 lokal 4545 (09.00 - 10.00)	Ons. og fre.: 08.00-15.00
7200	Grindsted Sygehus, Stomiambulatoriet 7200 Grindsted	76 72 20 00 (tirs.: 11.00-12.00)	Efter aftale
7400	Herning Centralsygehus, Stomiambulatoriet 7400 Herning	99 27 21 83 (tirs.: 13.30-14.30 og fre. 08.00-09.00)	Tirs.: 15.00-18.00; Fre.: 09.00-12.00
7500	Holstebro Centralsygehus, Stomiklinikken, Afd. K1. 7500 Holstebro	99 12 53 13 eller 99 12 53 10 lokal 5313	Tirs. og ons. efter aftale
8000	Århus amts Sygehus 8000 Århus	89 49 75 25 eller 89 49 75 75 lokal 7525 (man.-tors. 08.00-09.00)	Man. - tors.:08.00-15.00 efter aftale
8600	Centralsygehuset i Silkeborg, Parenkym kir.afd. 8600 Silkeborg	87 22 21 00 lokal 2431	Tirsdage og onsdage: 08.00-15.00 efter aftale
8700	Horsens Sygehus, Stomiklinikken 8700 Horsens	79 27 44 44 lokal 2221 eller 79 27 44 45, 2221	Man.-fre.: 08.00-15.30 efter aftale
8800	Viborg Sygehus, Organkir. afd. K11-1 , Stomiambulatoriet 8800 Viborg	89 27 21 10	Ons: 10.00-13.00. samt efter aftale
8900	Centralsyghuset i Randers, Organ.kir.amb. 8900 Randers	89 10 25 76 (dgl. 08.00-09.00)	Man.-fre.: 09.00-14.00
9000	Aalborg Sygehus SYD, Stomiklinikken, 4.sal 9000 Aalborg	99 32 25 28 (dgl. 08.00-09.00)	Efter aftale
9800	Hjørring Sygehus, Stomiklinikken 9800 Hjørring	98 92 72 44 lokal 2071	Man.-fre.: 08.00-15.00 efter aftale

LOKALFORENINGER / GRUPPER / KLUBBER

De anførte træffetider er kun vejledende

København / Frederiksberg
Grethe Nielsen
Enigheds-Allé 17
2700 Brønshøj
Tlf.: 38 28 03 82

Københavns amt
Marianne Hemmingsen *)
Grønnevej 253, 1-3
2830 Virum
Tlf. 45 83 52 58
Yderligere kontaktperson:
Carina Christiansen,
Sønderlundsvej 21, st.tv.
2730 Herlev Tlf.: 44 91 61 99.

Bornholms amt
Christian Stentoft *)
Thorkildsvej 78
3700 Rønne
Tlf. og fax: 56 95 21 33

Frederiksborg amt
Bent H. Larsen *)
Emil Noldesvej 32
3000 Helsingør
Tlf: 49 22 06 16
(træffes bedst 17.00 - 18.00)

Fyns amt
Lars E. Nielsen
Bakkeskråningen 35
Postboks 16
5270 Odense N
Tlf.: 66 18 24 43. Mobiltlf.: 21 60 73 72
Yderligere kontaktperson:
Gerda Pedersen,
Carl Blochsvej 1, 2., 5230 Odense M.
Tlf.: 66 11 26 84

Lolland-Falster
Marianne Andersen
(rådgiver og formand)
Askhavnsvej 8, Femø
4930 Maribo
Tlf.: 54 71 50 30
Yderligere kontaktperson:
Helmuth Hansen,
Rødeledsvej 6, 4990
Sakskøbing.
Tlf.: 54 70 51 77

Nordjyllands amt
Flemming Jacobsen
Tyttebærvej 7
9530 Støvring
Tlf.: 98 37 16 30
Yderligere kontaktperson:
Kirsten Møhlenberg,
Nielsmindevej 16
9493 Saltum, Tlf.: 98 88 11 51

Næstved
Merete Møller *)
Ærtebjergvej 28, Lund
4660 Store-Heddinge
Tlf.: 56 50 80 42
Yderligere kontaktpersoner:
Jytte Aarøe, Ny Vordingborgvej 67,
4771 Kalvehave, Tlf. 53 78 80 78;
Christina Hartmann, Vejløvej 108A,
4700 Næstved, Tlf.: 55 70 06 64

Ribe amt
Frede Jensen
Langetvedvej 21
6630 Rødding
Tlf.: 74 84 71 27

Ringkøbing amt
Susanne Andersen
Dyssegården 19, 2.tv.
7500 Holstebro
Tlf.: 97 42 14 89

Roskilde amt
Erik Kristjansen
Jasminvej 1
4600 Køge
Tlf.: 56 65 38 78

Sønderjyllands amt
Sv. Kjærsgaard Jensen
Møllehaven 2A
6430 Nordborg
Tlf.: 74 45 42 04 (bedst efter 17.00)

Vejle amt
Lis Obel Jakobsen
Overgade 5, Skærbæk
7000 Fredericia
Tlf.: 75 56 28 20

Viborg amt
Inga Vestergaard Andersen
Fårtoftevej 144
7700 Thisted
Tlf.: 97 92 15 97

Vestsjællands amt
Torben Hansen
Højbogårdsvej 43
4100 Ringsted
Tlf.: 57 61 56 23

Århus amt
Henning Granslev *)
Bavnegårdsvej 110, Kolt
8361 Hasselager
Tlf.: 86 28 11 24 (bedst 14,00 - 18.00)
Yderligere kontaktperson:
Lis Lene Carstensen,
Danmarksgade 9, 3.th., 8900 Randers
Tlf.: 86 42 69 79

Forældregruppen
Lisbet Refer Dalsgaard
Bredmosevej 16, Elsborg
8840 Rødkærsbro
Tlf.: 86 65 90 12

Crohn klub øst
Eva Larsen
Pærevangen 2, 1.tv., 2765 Smørum
Tlf.: 44 66 04 54 (efter kl. 17.00)

Crohn klub vest
Mariann Olesen
Skyttevej 21, 8450 Hammel
Tlf.: 86 96 34 49

J-pouch
Christina Berggren
Albanigade 15, 1.
5000 Odense C
Tlf.: 65 91 26 10

Ungdomsgruppen
Else-Marie Schmidt
Onkel Petersvej 2
3300 Frederiksværk
Tlf.: 47 74 22 17

*) Medlem af COPA's forretningsudvalg.